

Alue-Integraattori

5/2000 21.12.

- tietoa aluekehityksestä
- information om regional utveckling

■ PÄÄKIRJOITUS

Haasteena erilaistava aluepolitiikka... 1

■ EUROOPAN UNIONI

Yhteisöaloitteet ja pilotit

- Itämeren Interreg IIC -ohjelman Quality Forumit - laatua yhteistyöhön 2
Yhteisöaloitteet rakennerahastojen hallintolain piiriin 2
Interreg IIIA -ohjelmien valmistelutilanne 3
Itämeren ja Pohjoisen Periferian Interreg IIIB -ohjelmat jätettiin komissiolle 4
Suomen ehdotus Urban II - yhteisöaloite ohjelmaksi rakennerahastokaudelle 2000 – 2006 jätetty komissiolle 5
- ### Muuta
- Unionin kuulumisia 6

Komiteat ja kokoukset

- Itä- ja Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelmien seurantakomiteat koolla Kajaanissa 6
Kaupunkipolitiikka EU:ssa; konferenssi ja ministerikokous Lillissä .. 7
CRPM tutkimusaloite: ohjauskomitean ensimmäinen kokous Marseillessa 7
MEDA-maiden aluesuunnittelukomitean kokous Marseillessa 8
EU-alueohjelmien viestintää tehdään yhdessä 8

■ POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ- JA ALUEPOLITIikka

- Kolmas NÄRP -kokous 9
Suomen puheenjohtajuusohjelma NÄRPissä 9

■ MUU KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

- Seminaari alueellisesta innovaatiopolitiikasta 10
Kaupunkien tilastoasiantuntijat koolla Shenzhenissa 11

■ KANSALLINEN ALUEPOLITIikka

- Aluekeskusten kehittämissuunnitelman hakuilmoitus 11
Osaamiskeskusten perusrahoitus 2001 12

■ MUUT ASIAT

- Kaupunki- ja seutuindikaattoritutuksi 13
Aluebarometri 2/2000 on julkaistu 13
Vapaa-ajan asuntojen korjaus- ja rakentamiskampanja 14

■ SVENSK RESUMÉ 15

PÄÄKIRJOITUS

Haasteena erilaistava aluepolitiikka

Alueellisen kehityksen ongelmia esiintyy nykyisin joka puolella maata, ei enää pelkästään perinteisillä kehitysalueilla. Eri kokoisilla ja tyyppisillä alueilla on kuitenkin erilaiset mahdollisuudet, vahvuudet ja voimavarat menestyä avoimen talouden kilpailussa. Siksi aluepolitiikan toimenpiteitä suunnataan jatkossa entistä voimakkaammin alueiden kehityspotentialin vahvistamiseen ja hyödyntämiseen eikä vain alueiden ongelmien hoitamiseen.

Hallitus päätti marraskuun alussa aluepoliittisesta tavoiteohjelmasta. Aluekehityslaki uudistetaan puolentoista vuoden aikana, pitkän aikavälin aluekehitysstrategia 3-4 vuoden aikana. Päätöksessä määriteltiin samalla maan eri osille ja erilaisille yhdyskuntatyypeille omia kehittämistoimenpiteitä.

Yhtenä tärkeimmistä uusista aluepoliittisista linjauksistaan hallitus käynnisti marraskuun alussa aluekeskusten kehittämissuunnitelman. Kysymys ei ole kokeilusta, vaan tavoitteena on kaikki maakunnat kattavan aluekeskusten verkoston ja tasapainoisen aluerakenteen kehittäminen. Erikokoiset kaupunkiseudut ovat tässä keskeisessä asemassa. Aluepolitiikan voimavaroja, mukaan lukien infrastruktuuri-investoinnit, kohdennetaan jatkossa entistä enemmän tämän verkoston vahvistami-

seen. Tarkoituksena on vahvistaa kuntien välistä seutu-yhteistyötä, tasapainottaa alueellista kehitystä vaihtoehtona pääkaupunkiseudulle, suunnata taloudellista kasvua ja siirtää valtion keskushallinnon toimintoja maakunta- ja muihin aluekeskuksiin sekä eriyttää toimenpiteitä eri kokoisten aluekeskusten tarpeisiin.

Seutuistumiskehitystä tuetaan lisäksi sisäasiainministeriön ja Kuntaliiton yhteisellä seutukuntien tukihankkeella, joka tähtää kuntien vapaaehtoisen seutu-yhteistyön laajentamiseen ja syventämiseen. Tarkoituksena on kehittää kuntien yhteistyömenettelyjä siirtämällä myös valtiolta päätösvaltaa hankkeeseen mukaan tuleviin seutukuntiin.

Itä-Suomessa Kuopion ja Joensuun korkeakoulujen yhteistyötä ja työnjakoa vahvistetaan, ja Kuopion, Joensuun, Mikkelin, Kajaanin ja muiden kaupunkiseutujen yhteistyötä lisätään. Pohjois-Suomessa vastaavasti Oulun, Kemi-Tornion, Rovaniemen ja muiden kaupunkiseutujen yhteistyötä tiivistetään. Länsi- ja Etelä-Suomen rakennemuutoksesta kärsineitä kaupunkiseutuja kehitetään vahvistamalla erityisesti alue- ja osaamiskeskusten, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden oppilaitosten yhteistyötä.

Helsingin seudulla on oma erityis-

roolinsa koko maan kehittämisessä, joka ei ole vastakkainen maan muiden alueiden kehittämiselle. Niinpä Helsingin seudun kansainvälistä asemaa vahvistetaan ja kansallisen suurten kaupunkien politiikan muotoilu aloitetaan.

Myös maaseudun kehittämiseen panostetaan. Kehittämisen painopisteitä muutetaan osin ja kehittämisestä tehdään pitkäjänteistä ja strategista. Toimenpiteet suunnataan vahvasti maaseudun innovaatioympäristön ja monitoimisuuteen perustuvien tulonsaantimahdollisuuksien kehittämiseen ja maatalouden rakenteen, luonnonvarojen, elintarvikkeiden jalostuksen, matkailun, etätalon ja asumisen edellytysten parantamiseen.

Osaamisen kehittäminen tulee entistäkin tärkeämmäksi aluepolitiikassa. Tarkoituksena on luoda vahva ja vaikuttava alueellinen innovaatiopolitiikka. Tutkimus- ja kehitystoiminnan voimavaroja ja edellytyksiä vahvistetaan ja teknologian siirtoa ja rahoitusta suunnataan entistä enemmän perinteisille kehitysalueille ja ongelmallisille kaupunkiseuduille. Tekes ja osaamiskeskukset sekä yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat tässä avainasemassa. Erittäin keskeisille kaavailaan nykyistä vahvempaa roolia alueiden kehittämisessä.

Veijo Kavonius

Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet

Aluekehitysosasto
Avdelningen för regional Utvecklingen

Yhteisöaloitteet ja pilotit

Itämeren Interreg IIC -ohjelman Quality Forumit - laatua yhteistyöhön

Itämeren alueen Interreg II C -ohjelman yhteensä noin 300 miljoonan markan varoista rahoitetaan kaikkiaan 45 erillistä hanketta, joihin osallistuu yli 400 organisaation kautta tuhansia toimijoita yhdestätoista ohjelmaan osallistuvasta maasta. Itämeren maiden yhteistyön syventäminen ja kehittäminen eri tasoilla on ohjelman keskeisin tavoite. Ohjelman yhteinen sihteeristö kutsui syksyllä 2000 Itämeren Interreg II C -hankkeet "Quality Forumiin" - vaihtamaan kokemuksia ja kehittämään yhteistyöstä saatavia hyötyjä.

Yksi Itämeren alueen Interreg II C -ohjelman parhaista kokemuksista on ollut ohjelman kautta rahoitettavien hankkeiden halukkuus ja avoimuus tehdä yhteistyötä toistensa kesken. Projektit ovat hakeneet synergiaetuja ja vältäneet päällekkäisyyksiä verkostoitumalla sekä aiheenmukaisin että maantieteellisin perustein. Erinomaisena esimerkkinä; ohjelman suomalaisvetoiset hankkeet ovat ottaneet tavaksi kokoontua ainakin kaksi kertaa vuodessa vaihtaen kokemuksia ja oppien toistensa onnistumisista ja virheistä.

Ohjelman Rostockissa ja Karlskronassa sijaitsevassa yhteinen sihteeristö on pyrkinyt parhaan kykynsä mukaan edistämään ja tukemaan hankkeiden yhteistyötä - rajallisten voimavarojen puitteissa. Jo aivan

ohjelman alkuvaiheessa, vuonna 1998 heräsi ajatus "temaattisten työpajojen" järjestämisestä. Näissä seminaareissa projektit voisivat kokemusten lisäksi vaihtaa suoraan palautetta sihteeristön kanssa sekä välittää käytännön kokemuksiaan ohjelman toteuttamisesta Interreg III B -ohjelman valmistelijolle.

Syksyllä 2000 - monien vaiheiden jälkeen - oltiin vihdoin valmiit avaamaan kolmen Quality Forumin sarja. Lokakuun alussa Oslossa kokoontuivat aluerakenteeseen ja kaupunkiverkostoitumiseen liittyvät projektit, kuun puolivälissä Hämeenlinnassa teemana olivat kehityskäytävät, liikenne, tietoliikenne ja energia. Sarjan päätti marraskuun puolivälissä Ronnebyssä, Ruotsissa pidetty rannikkoalueiden suunnitteluun, ympäristöön ja matkailuun keskittynyt Forum.

Seminaarien ajoitus osoittautui lopulta oivalliseksi, sillä projektit olivat toimineet jo yhdestä kahteen vuoteen, joten kokemuksia oli ehtinyt kertyä vaihdettavaksi. Toisaalta yksikään projekti ei ollut vielä ehtinyt laatia loppuraporttiaan, joten Forumin kokemusten saattoi olettaa todella olevan hyödynnettävissä jäljellä olevalla ohjelman toteuttamiskaudella.

Quality Forumien ehdottomasti keskeisin työskentelymuoto oli "pyöreän pöydän keskustelut", joissa pienehköihin työ-

ryhmiin kokoontuneet projektien edustajat (kolme kustakin hankkeesta) pohtivat mm. kansainvälisten yhteistyöprojektien hyötyjä ja vastuksia, hankkeiden suhdetta aluesuunnitteluun ja -kehitykseen sekä yhteistyön tulevaisuutta Interreg II C -rahoituksen päätyttyä. Erityisen kiinnostavaksi, mutta myös haastavaksi osoittautui keskustelu projektien tuloksista ja vaikutuksista. Monet Interreg II C -projektit ovat luonteeltaan suunnittelu- ja kehittämishankkeita, jolloin konkreettisten tulosten ja indikaattoreiden määrittely on toisinaan vaikeaa ja myös "pehmeät", laadullisesti määriteltävät tulokset on otettava huomioon yhtäläisen arvokkaina.

Kolmen Quality Forumin sarja osoittautui sekä osallistuneiden projektien että ohjelman hallinnon kannalta menestykseksi. Keskustelujen ja yhteenvetöjen henki oli avoin ja rakentava. Suotta ei aika ajoin käytetty ilmaisua "Itämeren Interreg II C -perhe". Kriittisiäkin äänenpajoja kuultiin toki riittävästi, erityisesti ohjelman hallintokäytäntöihin liittyen. Useimmat kommentteista voitaneen ottaa huomioon Interreg III B -ohjelmaa valmisteltaessa.

Entistä laadukkaamman yhteistyön varmistamiseksi

*Matti Lipsanen
Project Manager*

Itämeren Interreg II C -sihteeristö, Rostock

Yhteisöaloitteet rakennerahastojen hallintolain piiriin

Eduskunta hyväksyi 7. joulukuuta 2000 toisessa käsittelyssä rakennerahastojen hallintolain muutoksen joka tarkoittaa, että lakia sovelletaan eräin poikkeuksin myös yhteisöaloitteisiin ja Euroopan aluekehitysrahaston innovatiivisiin toimenpiteisiin. Lakiin lisättiin uudet yhteisöaloiteohjelmien hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta koskevat säännökset. Lainmuutos astuu voimaan 1.1.2001. Uusi konsolidoitu hallintolakiteksti löytyy sisäasiainministeriön kotisivulta www.sm.intermin.fi

Uuteen Interreg-hallintomalliin liittyy vielä aluekehityslain muutos. Sen kautta on tar-

koitus tarkentaa Interreg-ohjelman hallinto- ja maksuviranomaisena toimivan liiton toimivaltaa myöntää EAKR-tukea koko ohjelma-alueella. Tarkoituksena on antaa aluekehityslain muutos eduskunnalle keväällä, jotta koko tukijärjestelmä on toimiva ensi kesään mennessä jolloin ohjelmien rahoituspäätökset on hyväksytty komissiossa.

Interreg- ja Urban -yhteisöaloitteissa noudatetaan yhtä ja samaa hajautettua mallia koko maassa. Hallinto- ja maksuviranomaisena ei toimi sisäasiainministeriö, vaan ohjelma-asiakirjassa mainittu hallinto- ja mak-

suviranomainen. Laki sääntelee erityisesti niiden ohjelmien toimintaa, joiden hallintoviranomaiset ovat Suomessa. Nämä ovat tulevalla kaudella uusi yhdistetty Pohjois-Kalotti-Kolarctic ohjelma (hallinto- ja maksuviranomaisena Lapin Liitto), Karjalan ohjelma (Pohjois-Pohjanmaan liitto), Kaakkois-Suomen ohjelma (Etelä-Karjalan liitto) sekä Etelä-Suomen - Viron ohjelma (Varsinais-Suomen Liitto). Yhteisenä hallinto- ja maksuviranomaisena Helsinki-

Vantaan Urban-ohjelmassa toimii Helsingin kaupunki.

EU-rahoja ei enää kanavoidsa valtion budjetin kautta eikä irroteta hankekohtaisesti ministeriöissä, vaan ne maksetaan suoraan ohjelman hallinto- ja maksuviranomaiselle. Hyöty on siinä, että päätöksenteko ja valvonta tapahtuu lähempänä hakijaa. Kaikkia ohjelmia koskee sama sääntely jolloin toiminnan seuranta on helpompaa. Hakemuksia osoitetaan yhteiselle sihteeristölle. Myös asiakaspalvelua pyritään parantamaan. Hakijan tulee edelleen ensin neuvotella kansallisen rahoittajan (valtio tai kunta) kanssa kansallisesta julkisesta rahoituksesta. Uutta on se, että hakemus jätetään yhteen kiinteään paikkaan pääsihteerille eikä kuten yleensä jollekin viranomaiselle. Yhdestä paikasta voi seurata miten asia etenee. Myös maksatuspyynnön voi lähettää yhteen paikkaan. Tältä osin pätee ns. yhden luukun periaate. Hakija voi edelleen asioida esim. TE-keskuksen kanssa, mutta hakemus tulee määräaikaan mennessä osoittaa ohjelman pääsihteerille. Jatkuva hakumenettely tullaan korvaamaan 2-3 hakukierroksella. Tällä tavalla pyritään varmistamaan, että parhaat yhteishankkeet tulevat valituiksi ja samalla myös varmistamaan, että Viron ja venäläisten kumppanien rahoitus järjestyy paremmin.

Laki antaa myös sisäasiainministeriölle toimivaltaa sopia muiden maiden viranomaisten kanssa järjestelyistä, joiden kautta taataan moitteettoman varainhallinnon periaatteet myös niissä ohjelmissa joita toimeenpannaan Suomen ulkopuolella.

Suomesta käsin hallinnoitavien Interreg -ohjelmien seurantakomitean asettaa valtioneuvosto ja hallintokomitean sisäasiainministeriö. Hallintokomitean päätökset (muodollisesti lausunto) tehdään yksimielisesti, ja oikeudellisesti sitovan rahoituspäätöksen EU-rahoituksen osalta tekee hallinto- ja maksuviranomaisena toimiva maakunnan liitto. Oheisa kaavio uudesta hallintomallista. Varojen valvonnasta vastaa se taho tai elin joka tekee muodollisen rahoituspäätöksen eli sama periaate kuin rakennerrahastoja hallintolaissa yleensäkin.

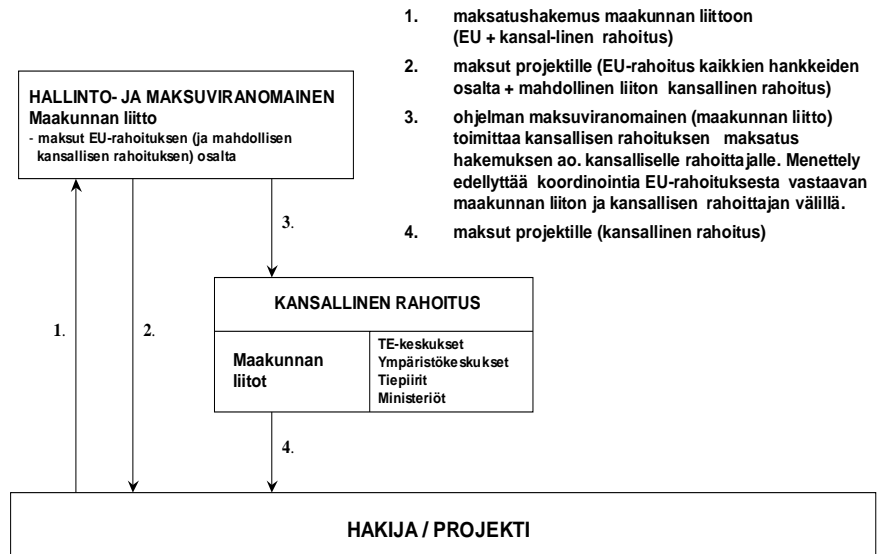
Equal ja Leader

Uudessa hallintolaissa todetaan, että Equal-yhteisöaloitteen hallinto- ja maksuviranomaisena toimii työministeriö ja Leader-aloitteen osalta maa- ja metsätalousministeriö.

Equalin hallintomallilla rakentuu ns. kehittämiskumppanuuksiin ja tavoite 3 ohjelman menettelyihin. Leader-yhteisöaloite taas rakentuu Leader-ryhmien varaan. Molemmissa tapauksissa EU- ja kansallinen julkinen rahoitus pidetään yhdessä kuten tavoiteohjelmissa. Leader-ohjelman toimeenpanosta säädetään tarkemmin muussa lainsäädännössä.

Mårten Jobansson

INTERREG III A -OHJELMIEN HALLINTOMALLI 2000-2006 - HAJAUTETTU MALLI - hankkeiden maksatusprosessi

Interreg IIIA -ohjelmien valmistelutilanne

Saariston ja Merenkurkku-Mittskandian Interreg III A ohjelmat hyväksyttäneen ennen joulua

Suomi ja Ruotsi jättivät Saariston ja Merenkurkku-Mittskandian Interreg III A ohjelmaesitykset komissiolle huhtikuun lopussa, ensimmäisinä uusina INTERREG-ohjelmina koko Euroopassa. Tämä ”pioneeriasema” on näkynyt myös ohjelmien pitkässä ja huolellisessa käsittelyssä komissiossa. Tätä kirjoitettaessa ohjelmat ovat olleet komissiossa jo yli seitsemän kuukautta. Nyt on kuitenkin toiveita siitä että ne voidaan hyväksyä ennen joulua.

Komission kannanottopaperi valmistui jo kesäkuun lopussa ja ensimmäiset keskustelut ohjelmista käytiin 5.7.2000. Komissio piti ohjelmia hyvälaatuisina, mutta piti ongelmallisena molemmissa ohjelmissa esitettyä yhden toimintalinjan rakennetta. Komissio katsoi että toiminta tulisi jakaa ainakin kahteen sisällöltään yhtenäisempään toimintalinjaan. Toisia esillä olleita kysymyksiä olivat teknisen tuen osuus (erityisesti Saariston ohjelmassa) ja indikaattoreihin liittyvät puutteet. Käydyin keskustelun perusteella jäsenmaat ja alueet tarkistivat ohjelmaesityksiä syyskuun alkuun mennessä. Merenkurkku-Mittskandian ohjelman rakennetta muutettiin komission toivomaan suuntaan, mutta Saariston ohjelman osalta pidettiin kiinni yhdestä toimintalinjasta. Tätä pidettiin perusteltuna mm. ohjelman pienuudesta ja keskitetystä toimintastrategiasta johtu-

en. Näin ikään katsottiin että teknisen tuen osuus voisi olla tässä pienessä ohjelmassa hieman normaalia suurempi. Tarkistetuista ohjelmaesityksistä keskusteltiin komission kanssa 5.10.2000. Komissio ei lisäperusteista huolimatta hyväksynyt yhden toimintalinjan rakennetta ja esitettyä teknisen tuen osuutta Saariston ohjelmassa. Keskustelun perusteella jäsenmaat ja alueet päättivät irrottaa ympäristöön parantamista koskevan toimenpidekokonaisuuden omaksi toimintalinjaksi. Lisäksi tarkennettiin teknisen tuen perusteluja ja supistettiin hallintokuluja. Loka-marraskuussa tehtiin vielä eräitä muita tarkennuksia molempiin ohjelmiin.

Näiden tapausten perusteella on odotettavissa ettei muidenkaan INTERREG-ohjelmien käsittelystä selvitä alle viiden kuukauden. Komission uusi INTERREG-yksikkö on saanut enemmän rutiinia mutta toisaalta sen henkilökunta on nyt kovilla kun pääosa ohjelmista jätettiin marraskuun lopussa. Mitä paremmin ohjelma täyttää komission vaatimukset, sitä nopeammin se luonnollisesti etenee. Viime aikaisten kokemusten perusteella keskustelua voi syntyä erityisesti teknisen avun osuudesta ja indikaattoreista, mahdollisesti myös hallintomalleista. Lisäksi ”harvinaisilla kielillä” laadittujen ohjelmien käsittely voi käytännössä hidastua näiden kielten taitajien vähäisyydestä johtuen, mutta komissio tekee voitavansa ettei näin kävisi.

Muut ohjelmat jätettiin komissiolle

marras-joulukuun vaihteessa.

Muiden INTERREG III A -ohjelmien osalta tähdättiin siihen että ne voitaisiin jättää komissiolle marraskuun puolivälissä. Tähän ei aivan päästy, mutta viivästyminen ei ollut enempää kuin parin viikon luokkaa. Ohjelmien lopullista valmistumista viivästytti erityisesti niihin liittyvät uudet hallintojärjestelyt

Syyskuun puolivälissä alue- ja rakennepolitiikan jaosto (jaosto 4) tarkensi jäljellä olevien ohjelmien rahoituskehyksiä ja otti kantaa eräiden ohjelmien mahdolliseen yhdistämiseen. Ohjelmien valmistelun kannalta merkittävin päätös olikin että jaosto päätti Pohjoiskalotin ja Kolarctin ohjelmien yhdistämisestä yhdeksi ohjelmaksi jolla on kaksi alaohjelmaa. Komissio oli ottanut asian esille kesällä ja siitä oli neuvoteltu Ruotsin ja Norjan viranomaisten kanssa. Jaoston päätösten perusteella sisäasiainministeriö antoi 21.9.2000 lisäohjeita ao. maakunnan liitoille ohjelmaesitysten viimeistelyä varten.

Annetun aikataulun mukaisesti sisäasiainministeriö sai alueiden lopulliset esitykset lokakuun puolivälissä. Esitykset toimitettiin vielä ministeriölle kommentoitavaksi. Lisäksi keskushallinnolle jäi kaksi tehtävää: Karjalan, Kaakkois-Suomen ja Etelä-Suomen rannikkoseudun ohjelmien hallintokuvausten sekä Pohjoiskalotti/Kolarctic-ohjelman yhteisen osan laadinta.

Ohjelmien sisältöä ja hallintokuvauksia käsiteltiin kolmasti alue- ja rakennepolitiikan jaostossa ennen niiden lopullista hyväksymistä 16.11.2000. Hallintoluvun sisältö perustuu pääosin Eduskunnalle jätettyyn hallituksen esitykseen laiksi rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta (HE 179/2000 vp), mutta jaostokäsittelyssä sovittiin yksityiskohtaisemmin eräistä hallintoon liittyvistä menettelyistä. Karjalan ohjelman hallinto- ja maksuviranomaisena tulee toimimaan

Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Kaakkois-Suomen vastaavana viranomaisena Etelä-Karjalan liitto.

Valtioneuvosto päätti 23.11.2000 Karjalan ja Kaakkois-Suomen INTERREG III A ohjelmien jättämisestä komissiolle ja ne toimitettiin perille samana päivänä. Tietoa ohjelmien vastaanottokelpoisuudesta odotetaan joulukuun puolivälissä.

Etelä-Suomen rannikkoseudun ohjelman valmistumista viivästytti lähinnä kaksi asiaa: Viron Phare CBC ohjelman hallintokuvauksen sisällyttäminen ohjelmaan sekä sopiminen yhteisestä hallinto- ja maksuviranomaisesta. Poiketen em. kahdesta ohjelmasta hallinto- ja maksuviranomaisesta ei päästy yksimielisyyteen ao. liittojen kesken, joten asia meni sisäasiainministeriön ratkaistavaksi. Saamiensa selvitysten perusteella ministeriö nimesi Varsinais-Suomen liiton ohjelman hallinto- ja maksuviranomaiseksi.

Kuten edellä todettiin, Suomi ja Ruotsi sopivat syyskuussa Pohjoiskalotin ja Kolarctin ohjelmien hallinnollisesta yhdistämisestä yhdeksi ohjelmaksi jolla on kaksi alaohjelmaa. Yhdistetyllä Pohjoiskalotti/Kolarctic-ohjelmalla on yksi yhteinen hallinto- ja maksuviranomainen ja yksi yhteinen seurantakomitea. Maat sopivat että Lapin liitto toimii ohjelman hallinto- ja maksuviranomaisena. Kullakin osaohjelmalla on oma hallintokomitea ja sihteeristö. Pohjoiskalotin alaohjelmassa on lisäksi oma hallintokomitea ja sihteeristö saamelaisten toimintalinjaa varten. Sisäasiainministeriö ja Ruotsin elinkeinoministeriö sopivat lokakuun loppupuolella että komissiolle jätetään ohjelma-asiakirja joka koostuu yhteisestä osasta ja kahdesta alaohjelmasta. Yhteinen osa on valmisteltu ministeriöiden yhteistyönä ja sisältää mm. kuvauksen ohjelman hallintojärjestelyistä. Viimeksi mainittua käsitel-

tiin alue- ja rakennepolitiikan jaostossa 16.11.2000. Alaohjelmat ovat alueiden esittämässä muodossa, joskin eräät kuvaosot on siirretty yhteiseen osaan.

Valtioneuvosto päätti 7.12.2000 Etelä-Suomen rannikkoseudun ja Pohjoiskalotti/Kolarctic INTERREG III A ohjelmien jättämisestä komissiolle.

Komission kannanottopaperit ja ensimmäiset keskustelut em. ohjelmista ovat odotettavissa aikaisintaan tammikuussa 2001. Ohjelmat voitaneen hyväksyä aikaisintaan toukokuussa.

Uusien INTERREG III A -ohjelmien käynnistysvalmistelut

Rinnan komission käsittelyn kanssa jatketaan ohjelmien käynnistysvalmistelua: täydennysosien laadintaa, hallintoelinten ja sihteeristöjen perustamista, tarvittavien sopimusten ja työjärjestysten laadintaa, tiedotustoimien suunnittelua ja toteuttamista jne.

Saariston ja Merenkurkku-MittSkandia ohjelmien hallintokomiteoiden jäsenet on jo nimetty ja seurantakomitean jäsenet on tarkoitettu nimetä lähiaikoina. Näiden ohjelmien täydennysosien valmistelu on jo käynnissä. Mikäli ohjelmat hyväksytään vuoden loppuun mennessä on tarkoitus järjestää ensimmäiset seurantakomiteakokoukset mahdollisesti jo helmikuussa. Ohjelmien yhteisestä hallinnosta laaditut väliaikaiset sopimukset (Memorandum of Understanding) on tarkoitus allekirjoittaa niin pian kuin mahdollista ohjelmien hyväksymisen jälkeen. Ohjelmien varsinaiseen toteuttamiseen päästään keuhattavalla.

Muiden ohjelmien osalta edellä mainittu jatkoitimet käynnistyvät heti vuodenvaihteen jälkeen. Ohjelmien omien tiedotustoimien lisäksi myös sisäasiainministeriö tulee panostamaan INTERREG-ohjelmista tiedottamiseen ensi vuoden alkupuolella.

Harry Ekestam

Itämeren ja Pohjoisen Periferian Interreg-III B -ohjelmat jätetty komissiolle

Valtioneuvosto päätti 16.11.2000 Suomen osalta Itämeren ja Pohjoisen Periferian INTERREG III A ohjelmien jättämisestä komissiolle. Näihin ohjelmiin osallistuvat muut jäsenmaat tekivät vastavat päätökset samoihin aikoihin. Kukin jäsenmaa jätti ohjelmat erikseen komissiolle 22.11.2000 mennessä. Tietoa ohjelmien vastaanottokelpoisuudesta odotetaan joulukuun puoliväliin mennessä. Keskustelut komission kanssa alkanevat vuoden 2001 alussa ja ohjelmat voitaneen hyväksyä aikaisintaan toukokuussa. Seuraavassa selostetaan lyhyesti ohjelmien valmistelun loppuvaiheita sekä jatkosuunnitelmia.

Itämeren Interreg III B ohjelman val-

misteluryhmä (JPC = Joint Programming Committee) piti viidennen kokouksensa 11.-12.9.2000 Kööpenhaminassa. Suomesta siihen osallistuivat JPC:n jäsenet Risto Kärkkäinen (YM), Harry Ekestam (SM) ja Kari Pakarinen (Suomen kuntaliitto) sekä Märten Johansson (SM). Kokouksessa sovittiin useimmista auki olleista asioista. Jäljellä olevien asioiden ratkaisemiseksi sekä ohjelman viimeistelyä varten perustettiin jäsenmaiden ja Norjan edustajista koostuva ns. viimeistelytyöryhmä, johon Suomesta kuului Harry Ekestam. Ryhmä kokoontui 12.10.2000, jolloin sovittiin joistakin kiistakysymyksistä sekä päätettiin miten ja milloin ohjelma jätettäisiin komis-

siolle. Viimeisistä auki olevista asioista, mm. teknisen avun suuruudesta ja eräistä muista rahoitukseen liittyvistä asioista, sovittiin Suomen, Ruotsin ja Saksan välisissä puhelinkokouksissa lokakuun lopulla. Lopullista ohjelmaesitystä käsiteltiin alue- ja rakennepolitiikan jaostossa 8.11.2000. Ohjelmaesitys löytyy vanhan ohjelman kotisivulta: www.spatial.baltic.net (what's new).

Loppuvaiheessa sovittiin mm. seuraavista asioista. Yhteinen sihteeristö jatkaa kahdessa toimipaikassa, Rostockissa ja Karlskronassa. Jäsenmaat delegoivat hallinto- ja

Suomen ehdotus Urban II -yhteisöaloite-ohjelmaksi rakennerahastokaudelle 2000 – 2006 jätetty komissiolle

Hallitus päätti 9.11. Suomen ehdotuksesta Euroopan komissiolle Helsingin ja Vantaan itäisiä lähiöitä koskevasta URBAN II -yhteisöaloitteesta. Komission odotetaan hyväksyvän ohjelmaesityksen ensi keväänä. Sen jälkeen ohjelmalle laaditaan täydennysosa, jossa sovitaan tarkemmin ohjelman toteuttamisesta.

Ohjelmaluonnoksen laativat Helsingin ja Vantaan kaupungit yhteistyössä sisäasiainministeriön asettaman valmistelutyöryhmän ja ennakoarvioinnista vastaavan Sosiaalikehitys Oy:n kanssa. Kohdealueena on Myllypuro, Kontula, Länsimäki ja Hakunila sekä niihin tukeutuvat kaupunginosat. Ydinalueen reunalla on Itäkeskuksen, Herttoniemen, Roihupellon ja Hakkilan työpaikka-alueet ja Länsisalmen, Ojangan ja Sotungin maaseutumaiset alueet. Ohjelma-alue valittiin pitkäaikaistyöttömyyden, toimeen-tulotuen saajien osuuden ja ympäristön tilaa kuvaavien muuttujien perusteella.

Elinvoimainen esikaupunki ja hyvinvoivat asukkaat toimintalinjoina

Ohjelma-aluetta leimaa korkea työttömyys ja useat sosiaaliset ongelmat, joihin ohjelmalla on tarkoitus puuttua. *Toimintalinja elinvoimainen esikaupunki* kokoaa toimet,

joilla lisätään kohde-alueen vetovoimaisuutta ja vahvistetaan hyvää hallintoa. Toimintalinja lisää kohdealueen asuinalueiden toiminnallista monipuolisuutta, parantaa yritystoiminnan toimintaedellytyksiä, viihtyisyyttä, toimivuutta ja oman alueen arvostusta sekä torjuu segregatiota voimistavaa muuttoliikettä. *Toimintalinja hyvinvoivat asukkaat* kokoaa toimet, joilla lisätään heikkojen ryhmien osallistumista ja torjutaan huono-osaisuutta. Toimintalinja kohentaa ohjelma-alueen väestön työllisyyttä, torjuu syrjäytymistä, lisää turvallisuutta sekä tukee lasten ja nuorten hyvinvointia. Lisäksi toimintalinja tukee maahanmuuttajien kotouttamista ja edistää eri väestöryhmien suvaitsevaisuutta.

Hajautettu hallintomalli

Ohjelman hallinnossa noudatetaan ”hajautetun hallintomallin” periaatetta. Eli toimeenpano hoidetaan pääasiallisesti paikallistasolla. EU-rahoitus maksetaan komissiosta suoraan *yhdistetylle hallinto- ja maksuviranomaiselle*, jona toimii Helsingin kaupungin kunnallinen toimielin, johon Vantaa nimeää omat edustajansa. Jäsenvaltion tehtävistä vastaa sisäasiainministeriö.

Hallintokomiteassa ovat edustettuina ohjelman kansalliset päärahoittajat sekä muita toimeenpanon kannalta keskeisiä tahoja.

Hallintokomiteaa avustaa sihteeristö. Hallintokomitea hyväksyy vuosittain *yhteistyöasiakirjan*, jossa arvioidaan seuraavana varainhoitovuonna tarvittavat rakennerahastovarot, valtion rahoitus ja kuntarahoitus.

Valtioneuvosto asettaa ohjelmalle *seurantakomitean*, joka huolehtii ohjelman toimeenpanon tehokkuudesta ja laadusta. Seurantakomiteassa ovat edustettuina ohjelman rahoitukseen osallistuvat valtion viranomaiset, Helsingin sekä Vantaan kaupungit, Uudenmaan liitto ja keskeiset työmarkkina- sekä muut järjestöt.

Ohjelmaa rahoittavat monet tahot

Komission 13.10.1999 tekemän päätöksen mukaan EU:n tuki Suomen URBAN-yhteisöaloitteeseen on vuosina 2000 – 2006 yhteensä viisi miljoonaa euroa (n. 30 mmk). Valtio varautuu 6,7 miljoonan euron (40 mmk) rahoitukseen ja Helsingin sekä Vantaan kaupungit yhteensä 8,1 miljoonan euron (noin 48 mmk) rahoitukseen. Yksityisen rahoituksen osuudeksi arvioidaan 2,4 miljoonaa euroa (noin 14 mmk). Kokonaisrahoitus olisi 22,5 miljoonaa euroa (n. 133 mmk). Ohjelma-alueella asuu 45 000 ihmistä, joten ohjelmatyöhön käytetään keskimäärin 500 euroa (noin 3000 mk) asukasta kohti koko kaudella.

Mika Honkanen

➤ maksuviranomaistoiminnot sekä yhteisen sihteeristö isäntätehtävät Investitionsbank Schleswig-Holsteinille, joka toimi edellisen ohjelman varainhallintoviranomaisena. Teknisen avun osuus on 5,4 %. EU:n rahoitusosuus on yleensä 50 % julkisesta rahoituksesta, mutta voi Tavoite 1 alueilla nousta 75 %:iin todella ylikansallisissa hankkeissa.

Viimeistelyryhmän kokouksessa päätettiin myös asettaa ohjelman sihteeristön päällikön paikka kiireellisesti hakuun ohjelman kotisivuilla. Jäsenmaat kehittivät Interreg II C ohjelman pääsihteerinä Susanne Scherreria hakemaan paikkaa. Muita hakemuksia ei saatu määräaikaan (1.11.) mennessä, joten hänet valittiin tähän tehtävään.

JPC jatkaa vielä toimintaansa kunnes ohjelma on hyväksytty ja uudet toimielimet asetettu. Seuraava kokous pidetään 7.-8.12.2000 Oslolla. Kokouksessa on tarkoitus päättää jatkovalmistelujen organisoimista ja aikatauluista. Keskeisiä tehtäviä ovat täydennysosan laatiminen, sopi-

musten laatiminen, hallinto- ja seuranta-komiteoiden jäsenten nimeäminen ja työjärjestysten laatiminen, sihteeristön perustaminen, sekä tiedotustoimet.

Pohjoisen Periferian III B-ohjelman valmisteluryhmä (PG = Preparatory Group) piti viimeisen varsinaisen kokouksensa 26.9.2000 Kööpenhaminassa. Siihen osallistuivat Suomesta Harry Ekestam (SM), Esko Lotvonen (Lapin liitto) ja Risto Poutiainen (Pohjois-Karjalan liitto). Kokouksessa hyväksyttiin ohjelman sisältö pääpiirteittäin sekä päätettiin että ohjelman sihteeristö sijoitetaan saavutettavuusystistä Kööpenhaminaan. Suomi olisi mieluummin pitänyt sihteeristön ohjelma-alueella Oulussa. Ennen kokousta Islanti ilmoitti ettei voi osallistua ohjelmaan täysvaltaisena jäsenenä (sitoutua rahallisesti), vaan pelkästään hankekohtaisesti. Kokouksessa asetettiin suppea ”editointiryhmä” ohjelman viimeistelyä varten. Suomesta siihen kuului Harry Ekestam. Ryhmä piti puhelinkokouksen 31.10.2000, jossa mm. so-

vittiin sihteeristön isäntäorganisaatiosta ja ensimmäisestä rekrytoinnista. Isäntäorganisaatioksi esitettiin Färsaarten edustusta Kööpenhaminassa, jonka kanssa pyritään tekemään sopimus mahdollisimman pian. Jäsenmaat tarjosivat Art. 10 ohjelman sihteerille Tuovi Härmälle uuden ohjelman projektipäällikön paikkaa, johon hän suostui. Puhelinkokouksen jälkeen ohjelma-alueeseen tehtiin vielä joitakin teknisiä tarkennuksia ja täydennyksiä. Ohjelmaa käsiteltiin alue- ja rakennepoliittikan jaostossa 8.11.2000. Ohjelmaesitys löytyy pdf-muodossa vanhan ohjelman kotisivulta: www.scotnordic.com/northernperiphery/ (uutisia).

Partnerimaiden edustajat pitivät kokouksen 19.12.2000 Oslolla, jossa on tarkoitus sopia jatkovalmistelujen organisoimista ja aikatauluista. Asialistalla on samoja kysymyksiä kuin vastaavassa Itämeren ohjelman kokouksessa (ks. edellä).

Harry Ekestam

Muuta

Unionin kuulumisia

Suomen puheenjohtajakauden aikana ja vielä vähän sen jälkeenkin oli vallalla käsitys, että ”nyt alkaa pitkä hiljainen kausi”, kaikki suuret ratkaisut on tehty. Ihmeekseni en ole vielä tällaista rauhallisempaa vaihetta havainnut. Tuntuu, että tahti sen kun kiihtyy. Unioni on siirtynyt askel askeleelta vahvaan muutos-prosessiin. Unioniin synnytetään uusia rakenteita. Myös sotilaat ovat tulleet kuvaan mukaan. Integraatio syvenee ja laajenee samanaikaisesti. Nizzan huippukokous avasi portteja Keski- ja Itä-Euroopan maiden liittymiselle unioniin. 15 jäsenmaan yhteisö voi muutamassa vuodessa muodostua esim. 27 maan yhteisöksi. Itälaajennuksen jälkeen unioni näyttää erilaiselta eikä kyse ole pelkästään ulkonäöstä. ”Vanhan Euroopan” rakenteiden muuttaminen ja uuden taloudellisesti vahvan, yhtenäisen ja kilpailukykyisemmän Euroopan rakentaminen on pitkä prosessi eikä siihen ole oikoteitä.

● Komissiossa alue- ja rakennepoliitikassa painopiste on uuden ohjelma-kauden toimeenpanoon liittyvissä kysymyksissä, kuten komission suuntaviivojen/tiedonantojen valmistelussa ja jäsenmaiden tavoiteohjelmien käsittelyssä. Suomi sai omat ohjelmansa hyväksyttyä jo

aikaisemmin ja nyt komissio käsittelee myös Suomen yhteisöaloitteita.

● Komissiolla on ollut laaja säädös-prosessi, jolla pyritään tehostamaan taloudellista valvontaa ja estämään väärinkäytöksiä rakennerahastovarojen käytössä. Valvonnan lisääminen lisää myös byrokratiaa, mutta se hinta on maksettava. Kansalaiset haluavat tietää, että heidän vero-varojaan käytetään oikein.

● ISPA-varoilla toteutetaan suuri määrä Itä- ja Keski-Euroopan kandidaattimaiden liikenneinvestointeihin, kuten teihin tai rautateihin ja ympäristönsuojeluun liittyviä projekteja, esim. vesihuoltoon ja jätevesien puhdistamiseen. Kyseessä on poikkeuksellisen suuri rakentamiseen liittyvä prosessi, mihin mm. suomalaisilla yrityksillä täytyy olla suuret intressit.

● Neuvostossa valmistelemme unionin yhteisiä kantoja kandidaattimaiden aluepolitiikkaan ja rakennepoliittikan yhteensovittamiseen. Neljän jäsenmaan ml. Viroa koskevat kannat on jo käsitelty ja neuvotteluprosessi voi tältä osin edetä. Alue- ja rakennepoliittikka on laajentumisprosessissa ensi vuonna vahvasti esillä.

● Neuvoston työryhmässä käsitellään parhaillaan ultraperiferisten alueiden erityiskysymyksiä mm. rakennerahastojen

ja maatalouden osalta. Komission esitystä mm. tukitasojen osalta voi pitää anteliaina. Itä- ja Pohjois-Suomen oloja voi monilta osin verrata kyseisten ultraperiferisten alueiden olosuhteisiin; kylmä ilmasto, harva asutus, pitkät välimatkat sekä pimeys tekevät näillä Suomen syrjäisillä alueilla elämisen ja yrittämisen varmaan yhtä vaikeaksi kuin Kanarian saarilla, Madeiralla tai Azoreilla. Harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen olosuhteet ovat monelta osin verrattavissa ultraperiferisiin alueisiin.

● Minkälaista aluepolitiikka uudessa laajemmassa unionissa tullaan harjoittamaan? Tätä keskustelua käydään jäsenmaissa ja komissiossa mm. koheesio-raportin ja muun valmistelun pohjalta. Nizzan kokouksen jälkeen laajenemisprosessi saa lisää uskottavuutta. Aluepolitiikan pelisäännöt ovat selvät vuoteen 2006 saakka, mutta mitä tapahtuu sitten - siihen on pureuduttava jatkossa.

Hyvää Joulua ja Onnea Vuodelle 2001!

Paavo Pirttimäki

Komiteat ja kokoukset

Itä- ja Pohjois-Suomen tavoite 1 – ohjelmien seurantakomiteat koolla Kajaanissa

Pohjois- ja Itä-Suomen tavoite 1 –ohjelmien tämän vuoden toinen seurantakomitean kokous pidettiin Kajaanin Kaukametsässä 28-30.11. Ensimmäisenä kokouspäivänä kokoontui Pohjois-Suomen ohjelman seurantakomitea, toinen päivä oli molemmille seurantakomiteoille yhteinen ja kolmantena päivänä kokoontui Itä-Suomen ohjelman seurantakomitea.

Molemmissa tavoite 1 –ohjelmien seurantakomiteoiden kokouksissa tarkasteltiin ohjelman toteutumisen käynnistymistä ja keskusteltiin vuoden 2001 toteutuksen suuntaviivoista. Kokouksissa hyväksyttiin

ohjelmien täydennysosiin pieniä teknisiä korjauksia ja täydennyksiä. Seurantakomiteat myös hyväksyivät ohjelman toteutukseen osallistuville välittäjäorganisaatioille osallistumisen periaatteen. Seurantakomiteoille esiteltiin viestinnässä sekä alue- että ohjelmatasolla tehtyjä toimia, ja keskusteltiin vuoden 2002 maakuntien yhteistyöasiakirjojen valmistelusta. Vilkkain keskustelu molempien tavoite 1- ohjelmien seurantakomiteoiden kokouksissa käytiin ohjelmien vuoden 2001 teknisen avun jaosta keskushallinnon ja alueiden välillä.

Niin sanotun välipäivän (29.11) aamu-puolisko keskusteltiin molempien seurantakomiteoiden yhteiskokouksessa ohjelmien arvioinnin periaatteista sekä ohjelmien toteutumisen seuraamiseksi rakennetuista seurantajärjestelmistä ja niiden toimintaperiaatteista. Uutena toimijana mukaan tuleva Finnvera esitteli toimintaperiaatteitaan ja tavoite 1 –ohjelmien toteutukseen tarjolla olevia tukimuotojaan. Iltapäiväksi pakattiin koko porukka bus-siin ja aloitettiin EU-varoilla osarahoit-

Kaupunkipolitiikkaa EU:ssa: konferenssi ja ministerikokous Lillissä

Ranska järjesti EU-puheenjohtajuuskauden tapahtumana Euroopan kaupunki- ja aluesuunnitteluasioita käsittelevän konferenssin 'Europe, Spatial and Urban Development 2.-3.11.2000 Lillissä. Konferenssin ensimmäisenä päivänä käsiteltiin Euroopan alueellista suunnittelua ja toisen päivän teema oli kaupunkipolitiikka. Konferenssin yhteydessä kokoontuivat myös kaupunkiasioista vastaavat ministerit epäviralliseen kokoukseen. Ministerikokous oli seurantakokous vuosi sitten Tampereella pidetylle aluesuunnittelu- ja kaupunkiasioista vastaavien ministerien kokoukselle.

Esityksissä ja puheenvuoroissa tulivat voimakkaasti esiin EU:n laajeneminen ja uusi, vuoden 2006 jälkeinen, rakennerahastokausi. Aluesuunnittelu, jonka tavoitteena on monikeskinen eurooppalainen kaupunkijärjestelmä, nähtiin keino- ja suurimpia keskuksia vahvistavalle kehitykselle. Komission edustajat kertoivat, että kaupunkien kehittäminen tulee olemaan aiempaa keskeisemmässä asemassa

seuraavalla rakennerahastokaudella.

Koska EU:lla ei ole toimivaltaa kaupunkiasioissa sinänsä, keskusteltiin paljon siitä, tulisiko kaupunkiasiat sitoa aluesuunnitteluun ja/tai rakennerahastoihin. EU:ssa on jo kymmenen vuotta toiminut aluesuunnittelukomitea, joka sai keväällä 1999 valmiiksi asiakirjan Euroopan aluesuunnittelun ja aluekehityksen suuntaviivat (ESDP). Kaupunkien kehittämistä on käsitelty tämän komitean yhteydessä. Tampereen 1999 kokouksen päätöksellä muodostettiin komitean yhteyteen oma kaupunkityöryhmä, jossa jäsenvaltiot ja komissio ovat edustettuina. Kaupunkityöryhmän työsuunnitelma yhteistyöstä esiteltiin raportissa 'Proposal for a multi-annual programme of co-operation in urban affairs within the European Union' (report by the Committee on Spatial Development (CSD), Marseilles, 6 October, 2000). Kaupunkiministerikokous antoi tukensa kaupunkityöryhmän jatkotyösuunnitelmalle ja kaupunkityöryhmä jatkaa työtään seuraavien pu-

heenjohtajamaiden, Ruotsin ja sitten Belgian, johdolla.

Komissio on esittänyt, että sekä aluesuunnittelu- että kaupunkiasiat tulisi sisällyttää rakennerahastoasioita käsittelevän EAKR-komitean työhön. Jäsenmaiden ja kaupunkien edustajien yleinen näkemys oli, että kaupunkien kehittäminen on valtavirtaistettava rakennerahasto-ohjelmissa, mutta kaupunkien kehittämistä on tehtävä jäsenmaiden välisenä yhteistyönä myös rakennerahasto-ohjelmien ulkopuolella. Kaupunkiasioiden kehittäminen ansaitsee oman paikkansa jäsenmaiden ja komission välisessä yhteistyössä.

Ruotsi järjestää puheenjohtajakautenaan Lillen konferenssia pienimuotoisemman poliitikoiden, asiantuntijoiden, virkamiesten tapaamisen 'Urban Futures' Södertäljessä 10.-12.5.2001. Keskeinen teema on maahanmuuttajien integrointi.

Lisätietoja: Heli Saijets puh. 160 4535, heli.saijets@sm.intermin.fi

Heli Saijets

tettuihin hankkeisiin tutustuminen. Seurantakomiteoiden jäsenet vierailivat Kainuun ammattikorkeakoulussa ja Rokuan kuntokeskuksessa. Pitkien bussimatkojen piristykseksi seurantakomitealle esiteltiin Kaunis Kaija, Kainuun ruokareitti sekä Kainuulaista varpajaisperinnettä.

Kajaannin Kaukametsä osoittautui toimivaksi kokouspaikaksi ja kainuulaiset erittäin vieraanvaraisiksi isänniksi ja emänniksi. Uskon että jokaiselle seurantakomitean jäsenelle oli unohtumaton kokemus viettää pitkän kokouspäivän jälkeinen ilta erämaapirtissä keskellä pimeyttä, kylpeä savusaunassa ja uida avannossa sekä mutustella sen jälkeen tyytyväisenä, posket takkatulen lämmöstä hehkuen maukasta perussuomalaisista lihakeittoja. Ainakin seurantakomitean mukana ollut komission pääosaston DG Agrin johtaja Mr. Huber vaikutti erittäin tyytyväiseltä ja vilkutteli iloisesti pirtistä lähtiessään auf wiedersehenit.

Pirkko Silvola

CRPM tutkimusaloite: ohjauskomitean 1. kokous Marseillessa 6.10.2000

CRPM (Euroopan merentakaisen perifeeristen alueiden konferenssi) oli järjestänyt aluesuunnittelukomitean kokouksen yhteyteen sovitun ohjauskomitean kokouksen käsittelemään CRPM:n tutkimusaloitetta. Johtaja Zavier Gizard toimi kokouksen puheenjohtajana.

Tutkimuksella tuotetaan merentakaisen alueiden näkökulmaa Euroopan monikeskisestä ja tasapainoisesta kehittämismallista (Study on construction of a polycentric and balanced development model for the European territory – a vision from the maritime peripheries). Kuusi maata; Portugal, Espanja, Ranska, Italia, UK ja Norja ovat lähdössä rahoittamaan selvitystä. Lisäksi Saksa ja Alankomaat selvittävät mahdollisuuksiaan osallistua rahoitukseen. Osallistujien määrää ja rahoitusta (60 000 euroa/maa) pidettiin jo riittävänä ja näin ollen työ voinee lähteäkäyntiin. Suomi ja

Ruotsi tiedottavat maakunnan liitoille, jotka voivat harkita osallistumisestaan.

Tutkimuksen laatii 5 hengen asiantuntijaryhmä, jonka jäsenten valinnassa huomioidaan alueellinen edustavuus. Komissioon, joka saattaa osallistua tutkimukseen, ollaan myös lähiaikoina yhteydessä. Työ etenee vaiheina: trendi-skenaario, polycentric-skenaario ja mallin valinta.

Trendi esitellään Ruotsin puheenjohtajakauden lopussa. Ohjauskomitea valitsee espanjalaisen puheenjohtajansa Romeo Reisin johdolla asiantuntijaryhmän 17.11 mennessä. Ohjauskomitean kokoukset tullaan järjestettäväksi Brysselissä. Seuraava komitean kokous pidetään 13.12.2000.

Lisätietoja antaa Ulla Blomberg, puh. 040 - 506 4618, sähköpostiosoite: u.blomberg@eipa-nl.com.

Ulla Blomberg

MEDA-maiden aluesuunnittelukomitean kokoukset Marseillessa 4.-5.10.2000

Ranska oli kutsunut kaikki Välimeren maat aluesuunnittelu- ja aluekehitys-yhteistyötä käsittelevään kokoukseen, Ateliers Méditerranéens Interrégionaux, 4.-5.10. Kokouksen yhteenvedo sekä yhteiskeskustelu EU-maiden kanssa käytiin aluesuunnittelukomitean (CSD) kokouksessa 5.10.2000. Välimeren maiden puheenvuoroissa korostui rauhan ja vakaan kehityksen keskeinen merkitys. Tärkeistä yhteistyökohteista mainittiin ihmisoikeudet, työllisyys, oikeus omaan kulttuuriin, hallinnon kehittäminen ja modernisointi, desentralisaatio sekä vesipula. Ranska tiivistä yhteiskokouksen seuraaviin johtopäätöksiin, joiden toimeenpanosta se lupasi tehdä ehdotuksensa:

- Interreg-ohjelman ja MEDA-rahoituksen koordinoitua parannettava
- Barcelona 4 -kokouksen (Marseillessa) asiakirjoihin on otettava mukaan maininta aluesuunnittelusta ja -kehityksestä
- EU-maiden ja Välimeren maiden yhteinen ministerikokous tulee järjestää aluesuunnittelu- ja aluekehitysasioista vuosittain. Kokouksia valmistelisi pyörittävä expert-komitea ja niiden aiheina olisivat MEDA ja Interreg -ohjelmat
- Välimeren maiden tueksi tulee perustaa Twinning-ryhmiä.

Ruotsi on ehdottanut, että heidän puheenjohtajakaudellaan järjestettäisiin yhteinen kokous komission, Välimeren ja Itämeren maiden kesken.

Aluesuunnittelukomitean kokouksessa keskeisenä aiheena oli tämän komitean ja EAKR-komitean (*aluekehityksen ja alueellisen uudelleenjärjestelyn komitea*) toimien koordinointi. Komissio ajaa aluesuunnittelua ja kaupunkien kehittämistä koskevien asioiden liittämistä EAKR-komiteaan. Jäsenmaiden enemmistö hyväksyy EAKR-komitean toimien laajentamisen, mutta ei halua, että aluesuunnittelukomitea lopettaisi toimintansa. Komitean tulevaisuutta halutaan harkita 2-3 vuoden ylimenoaikana. CSD-komitealla on ollut eräänlainen sateenvarjo-funktio. Tällainen asioiden laaja käsittelytapa tulee yhä tärkeämmäksi kun EU:n laajeneminen toteutuu ja kehittämisvaroja on suhteellisesti vähemmän. Alueiden koko kehittämiskapasiteetti tulee tällöin ottaa käyttöön. Aluesuunnittelun sekä aluekehittämisen yhteistyöstä voisi näin tulla tärkeä toimintatapa. Muutos-tilanteessa pidettiin välttämättömänä kehittää myös EAKR-komitean työskentelytapoja. Korostettiin epävirallisten ministerikokousten hyödyllisyyttä keskusteltaessa poliittisista kehityslinjoista ja todettiin, että ainoastaan ministerikokous voi lakauttaa CSD -komitean.

Komissio kiirehtii tutkimus- ja seurantaverkoston (ESPON) toiminnan käynnistämistä Interreg IIIB:n network-osion puitteissa. Komission ehdotus on vielä joiltakin osin epäselvä ja komissiolle listattiin seikkoja, jotka täytyy selvittää, jotta asian valmistelussa päästään eteenpäin. Komissio ehdotti tutkimus- ja seuranta-yhteistyön painopistealueiksi:

- tietojen kokoaminen ja kartat teemakohtaiset selvitykset ESDP:n päätavoitteita syventäen
- yhteisöpolitiikkojen alueelliset vaikutukset (TIA)
- hallinnointi, joka koskee niitä politiikkalohkoja, joilla on alueellisia vaikutuksia (liittyy komission valmisteilla olevaan *Governance White Paper*in).

Ranska esitteli kaupunkien kehittämistä selvitelleen alatyöryhmän raportin komitealle. Ranska ilmoitti, että työryhmä näkee yhteistyön EAKR-komitean kanssa hedelmällisenä. Komitea hyväksyi työryhmän raportin vähin keskusteluihin. Keskustelu raportista siirtyi Lillen ministerikokoukseen 2.-3.11.2000.

Yhteistyön käyntiin saamiseksi vuonna 2001 komissio vei ESPON-, aluesuunnittelu- ja kaupunkiasioiden käsittelyn keskusteltavaksi 24.10.2000 pidettyyn EAKR-komitean kokoukseen, johon myös CSD:n jäsenet oli kutsuttu. Tässä kokouksessa keskusteltiin komission ehdotuksesta positiivisessa hengessä. Komissio ilmoitti antavansa aluesuunnittelukomitean kokouksille vuoden rahoituksen eli jatkoajan. Seuraava aluesuunnittelukomitean kokous pidetään 13.12. 2000.

Lisätietoja asiasta antavat:
Risto Kärkkäinen/YM p. 1991 9363 sekä
Ulla Blomberg p. 040-506 4618, sähköpostiosoite u.blomberg@eipa-nl.com

Ulla Blomberg

EU-alueohjelmien viestintää tehdään yhdessä

Sisäasiainministeriö järjesti Helsingissä lokakuun lopussa alueellisten EU-ohjelmien viestintäpäivän. Kyseessä oli ohjelmien viestintäverkoston toinen tapaaminen ja läsnä oli noin 70 henkeä. Ensimmäisen kerran kokoonnuttiin keväällä pienemmällä joukolla, jolloin ohjelmien yhtenäisen viestintäsuunnitelman ja siihen liittyvän graafisen ohjeiston tekeminen oli alkuvaiheessaan. Tapaamisten välillä touko- ja kesäkuussa alueellisten EU-ohjelmien seurantakomiteat olivat hyväksyneet kaikille 1- ja 2- ohjelmille yhteisen viestintäsuunnitelman, jota toteutetaan tunnuksen ”Elinvoimaa EU-ohjelmista” alla.

Tilaisuudessa vaihdettiin kokemuksia ja näkemyksiä tämän ohjelmille yhteisen viestintäsuunnitelman toimivuudesta. Ää-

nessä olivat maakuntien liittojen, TE-keskusten, ministeriöiden ja järjestöjen edustajat. Tilaisuuden teemoja olivat alueohjelmien viestinnän toteutus ja tavoitteet tulevaisuudessa. Teemoja käsiteltiin valmisteltujen puheenvuorojen puitteissa

erittäin monipuolisesti, kuten mm. miten tavoiteprofiili toimii työkaluna sekä mikä on yhteistyön merkitys ja sen näkymät. Päivän ohjelma oli kuitenkin niin tiukka, että yleiskeskusteluun ei jäänyt riittävästi aikaa, mikä koettiin selvänä puutteena. Toivomuksena esitettiin, että seuraava tapaaminen olisi vuorovaikutteisempi ja mahdollisesti kestoaltaan pidempi, jotta spontaanille keskustelulle jää tilaa.

Yleisesti ottaen yhteisen viestintäsuunnitelman toimivuuteen oltiin tyytyväisiä ja sen todettiin olevan riittävän joustava toimimaan yleisenä puitteena alueiden omille viestintäsuunnitelmille. Sen katsottiin myös helpottaneen viestintäyhteistyön käyntiinlähtöä alueilla. Ratkaisua vaativia

Kolmas NÄRP-kokous

Vuoden kolmas NÄRP-kokous pidettiin 28.9.2000 Tukholmassa. Kyseessä oli NÄRP:in työvaliokunnan kokous ja Suomesta siihen osallistui Harry Ekeström. Kokous alkoi NÄRP:in ja Nordregion yhteiskokouksella, jossa saatiin Nordregion yhteiskunnallista relevanssia ja tieteellistä kompetenssia arvioineiden konsulttien (KPMG, NIBR) raportointi. Arvioinnin johtopäätökset olivat pääsääntöisesti myönteisiä. Omassa kokouksessaan NÄRP päätti myöntää rahoitusta Nordregiolle ESDP-prosessin seurantaan (450.000 DKK) ja Baltian maiden alueiden kuvaukseen (260.000 DKK). Päätettiin järjestää tapaaminen MittSkandian edustajien kanssa heidän hakemuksestaan päästä pohjoismaisin varoin rahoitetuksi raja-alueeksi. Oman kokouksensa jälkeen NÄRP piti vielä toisen yhteiskokouksen Nordregion hallituksen kanssa, jossa käsiteltiin uuden sopimuksen suuntaviivoja sekä ns. budjettianalyysiä. Kokouksen jälkeen siirryttiin Ahvenanmaalle menevään laivaan, jossa pidettiin yhteiskokous rajaseutuyhteistyö-alueiden kanssa.

Marraskuulle ajoitettu ministerikokous ja NÄRP:in kokous peruuntui, koska ei saatu kokoon tarvittavaa määrää ministereitä. Koska muutakaan sopivaa aikaa ei löytynyt, jäi tämänvuotinen ministerikokous pitämättä. Sen sijaan NÄRP pitää vuoden viimeisen kokouksen 6.12. (!) Kööpenhaminassa.

Harry Ekeström

Suomen puheenjohtajuus- ohjelma NÄRP:ssä

Vuonna 2001 on Suomen vuoro toimia pohjoismaisen yhteistyön puheenjohtajana. Myös NÄRP:ssä puheenjohtajuus siirtyy Suomelle. Ensi vuoden ensimmäinen NÄRP-kokous pidetään maaliskuun lopulla Helsingissä.

Viime vuosien käytännön mukaisesti Suomi on valmistellut puheenjohtajuusohjelman, joka on julkaistu TemaNord-sarjassa. Suomen puheenjohtajuuden yleisten prioriteettien ja tavoitteiden ohella ohjelma sisältää myös sektorikohtaiset tavoitteet ja ohjelmat. Aluepolitiikan osalta todetaan seuraavaa:

”Suomi tulee puheenjohtajuuskauteen määrätietoisesti käynnistämään vuosille 2001- 2005 hyväksytyyn yhteistyöohjelman toteuttamisen ja jatkamaan jo Tanskan puheenjohtajuuskaudella aloitettuja uusia hankkeita. Tanskan puheenjohtajuuskaudella aloitettuja hankkeita ovat muun muassa kestävä aluetaloudellista kehitystä ja kaupunkipolitiikkaa koskevat tutkimus- ja selvityshankkeet. Keskeisiä painopistealueita ovat edelleen kokemusten vaihto, tutkimus- ja selvitystoiminta sekä rajaseutu- ja muu alueiden välinen yhteistyö.

Kokemustenvaihdossa Suomi tulee erityisesti kiinnittämään huomiota ohjelma-perusteiseen kehittämissä politiikkaan ja aluekeskusten kehittämiseen. Nämä teemat nostetaan esille ministerikokouksessa ja virkamieskomitean kokouksissa. Niihin liittyen pyritään myös järjestämään ainakin yksi seminaarityyppinen tilaisuus.

Tutkimus- ja selvitystoiminnassa Suomi korostaa EU:n laajentumisen vaikutuksia Pohjoismaiden aluekehitykseen ja -kehittämiseen, tietoyhteiskunnan alueellisia ulottuvuuksia sekä aluekeskusten kehittämistä. Ensin mainitusta teemasta pyritään järjestämään korkean tason asiantuntijaseminaari. Keskeisenä toteuttajaorganisaationa toimii Pohjoismainen aluekehityksen keskus Nordregio. Suomi pyrkii puheenjohtajakautenaan myös aktiivisesti tukemaan Nordregion kehittämistä muun muassa vuonna 2000 tehtyjen arviointien pohjalta.

Suomen puheenjohtajakauden erityisenä painopisteenä on lähialueyhteistyön ja EU:n Pohjoisen ulottuvuuden strategian tukeminen pohjoismaisen rajaseutuyhteistyön avulla, ottaen huomioon Viisasten miesten/naisten työryhmän suositukset ja uuden pohjoismaisen lähialueyhteistyöstrategian linjaukset. Rajaseutu- ja muussa alueiden välisessä yhteistyössä Suomi tulee kiinnittämään huomiota pohjoismaisen rajaseutuyhteistyön ja EU:n Interreg-ohjelmien parempaan koordinointiin (molempien osalta alkaa v. 2001 uusi toteuttamiskausi). Tässä yhteydessä Suomi pyrkii edistämään Pohjoismaisen Atlanttiyhteistyön NORAn ja EU:n Pohjoisen periferian Interreg III B ohjelman yhteensovittamista. Tarkoituksena on myös vuoden 2001 aikana käynnistää hankkeita, joilla pohjoismaisen rajaseutuyhteistyön kokemuksia hyödyntäen tuetaan Baltian maiden rajayhteistyön kehittämistä.”

Aluepoliittisesta ohjelmasta on laadittu hieman yksityiskohtaisempi versio NÄRP:in tarpeita varten. Tämä tarkempi ohjelma esitellään NÄRP:ille 6.12.2000 pidettävässä kokouksessa.

Harry Ekeström

kysymyksiäkin on kyllä edelleen. Keskeisin näistä on viestintäsuunnitelmaan liittyvän graafisen ohjeiston käyttö. Erityisesti tunnusten käytössä on näkemuseroja, jotka kulminoituvat mm. yhteisilmoituksissa. Nämä asiat päätettiin ottaa käsittelyyn seuraavassa viestintäpäivässä.

Päivillä nostettiin esiin tiedotuksen keskeisenä tavoitteena ohjelmien vaikuttavuuden edistäminen. Ydinkysymyksenä tässä nähtiin vaikuttaminen tiedotuksen keinoin hankkeiden laadun nostamiseen.

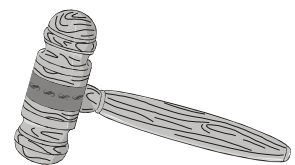
Leimaa-antavaa päivälle oli yhteistyön ja koulutuksen merkityksen korostuminen.

Viestintäverkoston yhteistyön ja sisäisen koulutuksen ohella pitäisi huolehtia myös ohjelman toteutuksesta vastaavien henkilöiden viestintätaitojen kehittamisestä.

Viestintäpäivien tavoitteena on tarjota foorumi, jossa voidaan avoimesti vaihtaa mielipiteitä ja kokemuksia EU-ohjelmien viestinnästä, koulutustautua ja sitä kautta kehittää ja vahvistaa viestintää. Seuraava viestintäpäivä järjestetään keväällä 2001.

Lisätietoja Marja Taskinen puh: 09 160 4504, marja.taskinen@sm.intermin.fi.

Marja Taskinen

Seminaari alueellisesta innovaatiopolitiikasta

26. syyskuuta järjestetty Alueellinen innovaatiopolitiikka Suomessa -seminaari kokosi Tampereelle asiantuntijoita keskustelemaan siitä, miten eri alueilla kyetään tehokkaasti edistämään yritysten innovaatiotoimintaa. Pääpuhujaksi oli kutsuttu johtaja **Patries Boekholt** brittiläis-hollantilaisesta Technopolis Ltd:stä. Tilaisuuden järjesti Tampereen yliopiston työelämän tutkimuskeskus ja järjestämistä tukivat Tekes, KTM, Tampereen seudun osaamiskeskusohjelma sekä sisäasiainministeriö.

Avauksessaan *projektipäällikkö* **Mika Kautonen** määritteli innovaatiopolitiikan yleiseksi tavoitteeksi kehittää yritysten, verkostojen, toimialojen ja koko talouden kykyä innovaatioihin. Tämä tapahtuu edistämällä toimijoiden välistä vuorovaikutusta sekä teknologia- ja informaatiovirtoja.

EU-maissa ollaankin siirtymässä perinteisestä teknologiapolitiikasta kohti laajalaisempaa innovaatiopolitiikkaa. Siten teknologian synnyn ja leviämisen lisäksi edistetään *professori* **Gerd Schienstockin** mukaan mm. yritysten johtamista, yhteistyötä ja innovatiivisia toimintaympäristöjä. Euroopan unionin ja valtioiden rinnalla on paikallis- ja aluetasolla oma roolinsa innovaatiopolitiikan toteuttajana. Näitä voivat Schienstockin mukaan olla eräät julkiset tehtävät kuten innovaatioverkostojen tukeminen ja erikoistuneiden yrityspalvelujen synnyttäminen.

Johtaja **Patries Boekholt** totesi, että innovaatiostrategiat ovat nousemassa alueellisessa kehittämisessä keskeiseen rooliin. Aiemmin Euroopassa on keskitytty T&K-tukiin, teknologiakeskuksiin ja tutkimuslaitoksissa luodun teknologian yrityksiin siirtämiseen. Näin syntynyt palveluinfrastruktuuri on monipuolinen, mutta samalla yrityksille usein sekava. Kun huomio kiinnitettiin innovaatiojärjestelmän toimivuuteen korostuivat etenkin kysyntätekijät. 1990-luvun loppupuolella nousi esiin yrittäjäyys, rahoitus ja henkilöstön osaaminen. Viimeksi vahvistuneet trendit ovat olleet alueiden väliset benchmarking-vertailut sekä kriittisen massan synnyttäminen osaamiskeskittymillä.

Alueellisessa innovaatiopolitiikassa on vielä paljon puutteita: eri aluetasojen koordinointi ontuu, visiot ja strategiat puuttuvat, yritysten tarpeet ja julkinen tarjonta

eivät aina kohtaa eivätkä tuet ja palvelut huomioi yritysryhmien erilaisia tarpeita. Suomesta saamiensa kokemusten perusteella Boekholt arvosteli kuntia keskinäisten hankkeiden vähyydestä sekä alueiden sisäänpäin lämpiämisestä. Hän rohkaisi kuntia lisäämään kansainvälisiä yhteyksiä.

Pääsuunnittelija **Kimmo Halme** hahmoteli suomalaisen innovaatiopolitiikan piirteiksi pitkäjänteisen sitoutumisen kansallisen kilpailukyyn kehittämiseen korostamalla tietoa ja T&K-toimintaa, käytännönläheisyyttä sekä yritysten ottamisen suunnitteluun mukaan. Tiede- ja teknologianeuvoston linjauksissa painopiste alueilla on henkisen pääoman ja sellaisen palvelutarjonnan rakentamisessa, jota tarvitaan lähellä sen hyödyntäjiä. Tavoitteena on vahvistaa alueiden valmiuksia hyödyntää kansallista ja kansainvälistä kehitystä.

Elinkeinojohtaja **Juha Kostiainen** korosti kaupunkiseutujen kehittämisprosessien laatua kilpailutekijänä. Seudullinen kehittäminen on erilaisten strategioiden välistä toimintaa, jossa konsensuksen sijaan voi olla tärkeämpää luova jännite. Kostiainen esitti mallin siitä, miten eri tavoin ja eri tyyppistä uutta tietoa voidaan luoda seudullisissa kehittäjäverkostoissa.

Dosentti **Heikki Eskelisen** mukaan nykyisin kaupungit nähdään itsellisinä solmuina globaalitaloudessa ja aluekehityksen tasapaino määritellään kaupunkiverkon tasapainoisen kehityksen kautta. Tällöin erityisesti keskisuuret kaupungit

ovat suuren haasteen edessä, koska niillä ei ole resursseja innovaatiopolitiikkaan, eikä usein edes oman tilanteensa tunnistamiseen.

Maaseutumaisilla alueilla yritysten ongelmia ovat *osastopäällikkö* **Juha Alarinnan** mukaan usein mm. markkinatiedon heikko käyttö, toiminta vain paikallisilla markkinoilla, riippuvuus yhdestä tuotteesta, tuotteiden samankaltaisuus sekä heikot panostukset tuotteiden suunnitteluun sekä liitännäispalveluihin. Alarinta korosti, että maaseudulla voi olla keskeisen tärkeää yrittämiseen kohdistuva asenne sekä yleinen tulevaisuudenusko.

Aluekehitystyön perusristiriita on *professori* **Markku Sotaraudan** mukaan organisaatioiden välisen yhteistyön ja luottamuksen korostaminen samalla kun organisaatiot toimivat tulosjohtamisen, evaluoinnin ja seurannan paineessa. Kehitystyön vaatima luova jännite puuttuu sellaisilla alueilla, joilla innovaatioverkostot kaipaavat joko avaamista tai jäsentämistä. Sotarauta muistutti organisaatioiden erilaisista rooleista alueilla; institutionaalista osaamista tarvitaan toimintaympäristön analysointiin, prosessiosaamista edistämään tiedon kulkua ja substanssiosaamista asiantuntemuksen takaamiseksi.

Lisätietoja: Mika Kautonen, Tampereen yliopisto, työelämän tutkimuskeskus mika.kautonen@uta.fi
<http://www.uta.fi/laitokset/tyoelama/xprojektit.html>

Mika Kautonen

**Haluatko lähettää jutun Alue-Integraattoriin?
Onko sinulla ehdotus kiinnostavasta jutusta?**

**Voit lähettää tekstejä / artikkeleita toimitukseen
sähköpostilla:**

pia.viman@sm.intermin.fi

Kaupunkien tilastoasiantuntijat koolla Shenzhenissä

Kansainvälisen Tilastoinstituutin kaupunki- ja aluetilastoihin keskittyvä alajärjestö, SCORUS piti konferenssinsa 7.-10.11.2000 Shenzhenissä Kiinassa. Järjestyksessään 22. konferenssi kokosi Hong Kongin naapuriin n. 150 tutkijaa, tilaston tuottajaa ja -käyttäjää.

Joka toinen vuosi järjestettävän tapahtuman yhtenä tehtävänä on esitellä uusia kansallisia ja kansainvälisiä tilastoalan hankkeita ja tutkimustuloksia, jotka keskittyvät kaupunkeihin ja kaupunkiseutuihin. Tavoitteena on erityisesti saada esityksiä eri puolilta maailmaa.

Konferenssissa tarkasteltiin kaupunkeja ja alueita monesta näkökulmasta; alustuksia

oli 16 teeman alla, mm. kaupunkitilastojen vertailtavuudesta, kaupunkikehityksen mittaamisesta, aluetaloustietojen hyödyntämisestä paikallistason suunnittelussa, globalisaatiosta, sosiaalisen hyvinvoinnin indikaattoreista, segregatiosta, kaupunkirikollisuudesta sekä koulutustilastoista.

Kaupunkitilastojen vertailtavuus ja eurooppalaiset tilastoyhteistyöesimerkit kiinnostivat aasialaisia. Konferenssissa esiteltiin Urban Audit- projektia, pohjoismaisia tilastohankkeita sekä yhteistyötä Pietarin kanssa. Myös suomalainen kaupunki-indikaattoritö oli esillä.

Kaupunkirikollisuus sai osakseen uutena teemana suurta kiinnostusta. Alus-

tuksissa tarkasteltiin rikollisuutta ja sen tilastointia mm. ranskalaisesta, puolalaisesta, suomalaisesta ja japanilaisesta näkökulmasta. Myös kulttuurin tilastointi herätti keskustelua. Ennen kaikkea pohdittiin kulttuurin määritelmää. Tähän kysymykseen palataan seuraavassa SCORUS -konferenssissa.

Suomesta konferenssiin osallistuivat Asta Manninen, Ilkka Susiluoto ja Martti Tuominen Helsingin kaupungin tietokeskuksesta sekä Tarja Pyöriä sisäasiainministeriöstä.

Tarja Pyöriä

KANSALLINEN ALUEPOLITIikka

Sisäasiainministeriö julistaa avoimeksi haun

ALUEKESKUSTEN KEHITTÄMISOHJELMAAN

Aluekeskusten kehittämisohjelmakauden pituus on vv. 2001-2006. Ohjelmatyön tavoitteena on saada aikaan kaikki maakunnat kattava vahva aluekeskusten verkosto. Tarkoituksena on jatkossa suunnata aluepolitiikan voimavaroja tämän aluekeskusverkoston vahvistamiseen aluekehityksen ja muuttoliikkeen tasapainottamiseksi.

Aluekeskusten kehittämisohjelmien teemana on elinvoimaisuuden vahvistaminen. Elinvoimaisuuden vahvistamiseen voidaan ohjelmissa pyrkiä sekä kehittämällä seudullista elinkeinopolitiikkaa että lisäämällä yhteiskunnan sosiaalista eheyttä. Toiminnallisina tavoitteina on kuntien välisen yhteistyön syventäminen ja organisoiminen sekä sitoutumisen ja aidon toiminnallisen kumppanuuden lisääminen.

Aluekeskusten kehittämisohjelmamenettelyyn voivat olla hakijoina aluekeskuksen kunnat yhdessä tai kuntien sopimuksen mukaisesti aluekeskukseen kuuluva yksittäinen kunta tai jokin erillinen organisaatio kuten esimerkiksi seudullinen kehittämiskeskus. Kehittämiskeskukset tai muut organisaatiot toimivat seudun kuntien valtuuttamina ja resurssioimina sekä vastaavat juridisinä henkilöinä ohjelmien operatiivisesta toteuttamisesta.

Hakijoiden tulee lähettää sisäasiainministeriön aluekehitysosastolle osoitetut ohjelmaehdotukset **perjantaihin 30.4.2001** mennessä **sisäasiainministeriön kirjaamoon** osoitteella

Kirkkokatu 12, PL 26, 00023 VALTIONEUVOSTO.

Kuoreen tulee merkitä tunnus ”Aluekeskusten kehittämisohjelma 2001-2006”.

Erikseen nimettävä asiantuntijatyöryhmä arvioi ohjelmaideat ja valmistelee ehdotuksen ohjelmamenettelyyn mukaan valittavista aluekeskuksista. Päätöksen tekee valtioneuvosto. Hyväksytyjen ohjelmaehdotusten jatkovalmistelu ja toteuttaminen käynnistyy välittömästi valinnan jälkeen 2001.

Sisäasiainministeriön esitys ohjelman linjauksista ja tarkempaa tietoa ohjelmaehdotusten laatimisesta löytyy sisäasiainministeriön www-sivuilta osoitteesta <http://www.intermin.fi/alue/kansallinen/ako.html>.

Osaamiskeskusten perusrahoitus 2001

Osaamiskeskusohjelman kansallinen perusrahoitus on käynnistyneellä ohjelmakaudella (1999-2006) ollut vuosittain noin 30 Mmk. Osaamiskeskusittain tarkasteltuna perusrahoituksen määrä on vaihdellut yhdestä miljoonasta markasta kolmeen miljoonaan markkaan. Perusrahoitus on tarkoitettu osaamiskeskusten eri osaamisalojen koordinointiin, hankevalmisteluun ja pilottihankkeiden siemenrahoitukseen. Tavoite 1 – ja 2 –alueilla sijaitsevat osaamiskeskukset ovat saaneet lisärahoitusta EU:n rakennerahastoista. Alueellisten osaamiskeskusohjelmien varsinaiset hankkeet rahoitetaan alueiden, valtion eri hallinnonalojen ja EU:n normaalien rahoituskanavien kautta. Ohjelmien yhteenlaskettu hankevolyyymi on kuluvana vuonna noin 1,5 miljardia markkaa.

Hallituksen eduskunnalle jättämässä ensi vuoden talousarvioesityksessä on osaamiskeskusten perusrahoitukseksi ehdotettu yhteensä 30 Mmk. Perusrahoitukseen osallistuu viisi ohjelman toteutuksessa keskeisesti mukana olevaa ministeriötä. Vuoden 2001 hallinnonalakohtaiset kansalliset rahoitusosuudet ovat sisäasiainministeriö 15 Mmk, työministeriö 5 Mmk, opetusministeriö 3 Mmk, kauppa- ja teollisuusministeriö 4 Mmk sekä maa- ja metsätalousministeriö 3 Mmk.

Osaamiskeskustyöryhmä teki perusrahoituksesta yksimielisen esityksensä ministeriöille kokouksessaan 13.11. 2000. Esitys perustui osaamiskeskusten toimittamiin vuoden 2000 toimintakertomuksiin ja vuoden 2001 toimintasuunnitelmiin. Arvioinnin kohteena oli muun muassa osaamiskeskusten eri toimijoiden sitoutuminen, osaaminen ja sen käytettävyys sekä toiminnan vaikuttavuus ja organisoituminen.

Osaamiskeskusten organisointi on ohjelmakauden toisena vuonna jo kaikissa keskuksissa pitkälti toteutunut ja toimintamuodot eri osapuolien kanssa ovat muotoutuneet. Jatkossa kiinnitetään erityistä huomiota alueelliseen sitoutumiseen, käytävissä olevien resurssien tarkoituksenmukaiseen kohdistamiseen ja toiminnan vaikuttavuuteen.

Työryhmä ei esittänyt perusrahoitukseen suuria muutoksia verrattuna vuoteen 2000. Ainut merkittävämpi muutos oli Oulun seudun osaamiskeskusten perusrahoituksen lisääminen 0,6 Mmk:lla. Lisäksi elintarvike- ja puutuotealan verkosto-osaamiskeskusten perusrahoituksen tarpeen todettiin olevan suuremman kuin nyt niihin käytävissä oleva 3 Mmk. Maa- ja metsätalousministeriössä selvitetään näiden osaamiskeskusten mahdollisia lisärahoitusvaihtoehtoja. Osaamiskeskusille jaettavan perusrahoituksen lisäksi sisäasiainministeriön hallinnonalalla varataan määräraha ohjelman kansalliseen kehittämiseen.

Eri hallinnonalojen kanssa on sovittu osaamiskeskuskohtaisista rahoitusosuuksista. Tavoite 1- ja 2 –alueilla on otettu huomioon maakuntien yhteistyöryhmien esitykset osaamiskeskusten perusrahoituksen kytkemisestä mukaan EU:n tavoiteohjelmiin vuonna 2001. Työryhmän palautteet hallinnonalakohtaisine ohjeineen toimitetaan asianomaisille osaamiskeskusille, maakuntien liitoille ja muille aluehallintoviranomaisille lähiaikoina.

Koko osaamiskeskusohjelmakauden alun (1999-2001) jatkunut epävarmuus valtion perusrahoituksen määrästä on hankaloittanut ohjelman täysipainoista toteuttamista. Samanaikaisesti valtion perusrahoituksen ongelmana on edelleen se, että kaikille keskuksille ei pystytä osoittamaan samanlaista rahoitusta. Perusrahoituksen käyttöperusteiden erilaisuuden vuoksi osaamiskeskusten on edelleen muita eriarvoisemmassa asemassa. Lisäksi viiden eri ministeriön osaamiskeskusille suuntaama perusrahoitus kukin omine hallintomenettelyineen on osaamiskeskusten näkökulmasta byrokraattinen ja raskas. Valtion

perusrahoituksen ongelmat uhkaavatkin jatkuessaan näivettää ohjelman kehittämistä.

Valtioneuvostossa on useilla eri hallinnonaloilla käynnistetty hankkeita, jotka joko suoraan tai välillisesti vaikuttavat osaamiskeskusohjelman toteuttamiseen (mm. KTM; Tutkimuspanosten hyödyntäminen ja alueiden kehittäminen teknologian keinoin, OPM; Korkeakoululaitoksen alueellinen kehittäminen ja SM; Aluekeskusohjelma). Uudet hankkeet ja näköpiirissä olevat muutokset ovat johtaneet siihen, että työryhmä on jo nyt ennen varsinaista välivaluotintia katsonut parhaaksi linjata osaamiskeskusten tulevaa toimintaa. Työryhmän linjaukset valmistuvat vielä ennen joulua.

Osaamiskeskustyöryhmää oli myös pyydetty esittämään omat ehdokkaansa Tasavallan Presidentin kansainvälistymispalkinnon saajaksi. Työryhmä esitti ehdokkanaan Tampereen seudun osaamiskeskusta sekä Oulun seudun ja Jyväskylän seudun osaamiskeskusten yhteistä Pilot/Global –Software –hanketta tämän ns. yhteisosarjan v. 2000 kansainvälistymispalkinnon saajiksi.

Työryhmän esitys osaamiskeskusten perusrahoitukseksi vuonna 2001 (Mmk):

	Kansallinen EU-osuus (arvio)	
Jyväskylän seudun osaamiskeskus	2,30	2,14
Kaakkois-Suomen osaamiskeskus	1,70	1,00
Päijät-Hämeen osaamiskeskus	1,70	1,53
Satakunnan osaamiskeskus	1,50	0,90
Oulun seudun osaamiskeskus	2,50	1,00
Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus	1,20	1,00
Kuhmon kamarimusiiikin osaamiskeskus	1,00	1,00
Pohjois-Karjalan osaamiskeskus	1,90	1,90
Kuopion seudun osaamiskeskus	2,20	2,50
Länsi-Suomen osaamiskeskus	1,20	0,00
Tampereen seudun osaamiskeskus	3,00	0,00
Uudenmaan osaamiskeskus	2,80	0,00
Varsinais-Suomen osaamiskeskus	2,80	0,00
Seinäjoen elintarvikealan osaamiskeskus	1,00	0,80
Elintarvikealan verkosto-osaamiskeskus	1,50	0,00
Puutuotealan verkosto-osaamiskeskus	1,50	0,00
	29,80	13,77

MUUT ASIAT

Kaupunki- ja seutuindikaattorit tutuiksi

Tilastokeskus on kehittänyt yhteistyössä kaupunki-indikaattoriyöryhmän ja kaupunkien kanssa tilastopalvelun, joka tarjoaa internet-pohjaisen työkalun kaupunkien ja kaupunkiseutujen kehityksen seurantaan. Syyskuussa käyttöön otetun tilastopalvelun pohjana on kaupunki-indikaattoriprojektin tuottamien julkaisujen tietosisältö.

Kaupunki-indikaattoritulostalpalvelun tarjoamiin mahdollisuuksiin sekä laajemmin tilastojen tarpeeseen kaupunkipolitiikassa perehdytään Tilastokeskuksen

järjestämässä koulutuspäivässä 19. tammi-kuuta 2001 (toinen mahdollinen koulutuspäivä on 29.1.).

Lisätietoja ohjelmasta antaa Tilastokeskuksessa **Reija Helenius** p. 09-1734 2276, reija.helenius@tilastokeskus.fi ja sisäasiainministeriössä **Tarja Pyöriä** puh. 09-160 3472, tarja.pyoria@sm.intermin.fi

Tilastopalveluun voi tutustua myös osoitteessa

<http://statfin2.stat.fi/statweb/>.

Tarja Pyöriä

Yleisönosastonkirjoitus
30.11.2000 Ilta-Sanomissa:

Huolenaihe

Me täällä Pohjois-Karjalassa olemme nyt huolestuneita kahdesta erittäin ajankoh-
taisesta aiheesta: Lolan uusista rinnois-
ta ja hullunlehmän taudista. Aluepoliti-
kasta ei nyt enää ole niin väliäkään.

Nimim. Utare

Aluebarometri 2/2000 on julkaistu

Aluebarometri on sisäasiainministeriön ja Suomen Kuntaliiton toimesta kaksi kertaa vuodessa tehtävä kysely. Kyselyn toteuttaa Tilastokeskus.

Aluebarometri mittaa maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia. Vastaukset perustuvat kunnissa toimivien virkamiesten ja luottamushenkilöiden henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin.

Kyselyn vastaajat on valittu otantamenetelmällä. Perusjoukkoon kuuluvat kaikki Suomen kunnanjohtajat, kunnanvaltuustojen ja -hallitusten puheenjohtajat, elinkeinoasiamiehet ja suunnittelusihteerit. Suurimmista kaupungeista mukaan kuuluvat myös apulaiskaupunginjohtajat, kunnanvaltuuston ja -hallituksen I sekä II varapuheenjohtaja. Syksyn kysely lähetettiin noin 1200 vastaanottajalle. Vastausprosentti oli 73,0. Kuntien samanarvoisuus barometrissä on huomioitu käyttämällä ns. korostuskertoimia joilla vastausmäärien vaihtelun merkitys kuntien kesken on poistettu.

Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2000

Alueiden yleiset kehitysnäkymät Suomessa ovat parantuneet viime keväästä jolloin edellinen kysely tehtiin. Erot keskus-seutujen ja muiden kuntien välillä ovat pienentyneet. Aikaisemmin arvioitiin, että keskus-seutujen kehitys paranee tulevaisuudessa, mutta nyt myös odotukset näiden

ulkopuolisten alueiden kehityksestä ovat positiiviset.

Joissain maakunnissa erot ovat kuitenkin edelleen merkittävät. Suurimmat ongelmat ovat Lappeenrannan, Joensuun ja Mikkelin seutujen sekä Lapin keskus-seutujen ulkopuolella. Positiivisimmat näkymät ovat edelleen Uudellamaalla. Hämeessä odotukset paremmasta kehityksestä ovat selvästi suuremmat kuin keväällä. Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan kehityksen odotetaan myös paranevan selvästi lähitulevaisuudessa.

Kuntien rahoitustilanne on edelleen kireä

Rahoitustilanne kunnissa aiheuttaa edelleen päänvaivaa kuntien päättäjien keskuudessa. Synkimmät odotukset ovat alkutuotantokunnissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa. Suurissa keskuksissa ja teollisuuskeskuksissa ongelmat ovat vähäisemmät kuin muissa kunnissa.

Kuntien verotulot ovat kasvaneet tänä vuonna odotettua nopeammin. Heikoin tulokehitys on juuri alkutuotantokunnissa. Vuonna 2001 verotulokehityksen ei uskota kasvavan näissä alkutuotantokunnissa eikä maaseutukeskuksissa vaikka sen muualla odotetaan jatkuvan myönteisenä.

Kuntien ei uskota kiristävän tuloverotusta ensi vuonna, joskin vuonna 2002 korotukset näyttävät yleistyvän. Vuonna 2001 kunnat tasapainottavat talouttaan erityisesti

korottamalla maksuja, realisoimalla käyttöomaisuutta ja vähentämällä investointeja.

Tarkemmat tiedot saat julkaisun tilaamalla

Tarkemmat tiedot kehitysodotuksista maan eri osissa ilmenevät marraskuun loppulla julkistetusta Aluebarometrissä. Aluebarometrin voi tilata tilastokeskuksen myyntipalvelusta p. (09) 1734 2011, telefax (09) 1734 2474 tai sähköpostilla: tilastomyynti@tilastokeskus.fi.

Julkaisun hinta on 100 mk (sis.alv) + postikulut 39 mk. Vuositilauksena 180 mk/vuosi. Aluebarometri ilmestyy kahdesti vuodessa.

Lisätietoja: Tilastokeskus Vesa Virtanen p. (09) 1734 2554 tai sisäasiainministeriö Markku Nissinen p. (09) 160 4522.

Pia Viman

Vapaa-ajan asuntojen korjaus- ja rakentamiskampanja

Saaristoasiain neuvottelukunta järjestää vuonna 2001 yhdessä kuntien ja julkisten sekä yksityisten sidosryhmien kanssa valtakunnallisen vapaa-ajan asuntojen korjaus-, jätevesijärjestelmien parantamis-, sähköistys- ja uudisrakentamiskampanjan.

Kampanjan perimmäisenä tarkoituksena on vahvistaa maaseudun elinvoimaa kakkosasumisen avulla.

Kampanjaa koskeva kutsu on lähetty kunnille, joissa on paljon mökkiläisiä ja kunnille, joille mökkeilyllä on kauppakeskuksena huomattava merkitys. Kampanjaan osallistuu ainakin 150 kuntaa. Tiedotusvälineiden kautta kampanja kohdistuu kaikkiin mökkiläisiin kaikissa kunnissa.

Mökki monen haave

Vapaa-ajan asuminen on noussut yhdeksi maaseudun tärkeimmistä kehitysasioista. Siihen käytetään vuosittain 8.5 mrd markkaa. Mökkiläisiä (1.7 milj.) on haja-asutusalueilla jo vakituisia asukkaita (1 milj.) enemmän. Kehitystyötä mökkeilyn ympärillä on tarkoitettu voimistamaan merkitystä vastaavalla tavalla.

Vapaa-ajan asuntojen peruskorjaus- ja laajennustarve on suuri mökkien ikärakenteen ja ympärivuotisen käytön kasvun johdosta. Vapaa-ajan kasvu ja etättyö asettavat korkeampia vaatimuksia mökkeille.

Noin puolet eli 200 000 vapaa-ajan asuntoa on sähköistämättä. Osassa näistä mökeistä verkkosähkö on sopiva vaihtoehto.

Jätevesien käsittelyn parantaminen kaippaa erityistä huomiota ja edesauttaa valtakunnallisen vesiensuojelun tavoiteohjelman tavoitteiden saavuttamista. Vapaa-ajan asukkaat itsekin tiedostavat asian, sillä 34 % mökkiläisistä on tyytymätön mökkinsä viemärointiin.

Vapaa-ajan asuntojen hyvä suunnitelmallinen uudisrakentaminen kaipaa myös tukea. Puoli miljoonaa taloutta toivoo voivansa hankkia mökin kymmenen vuoden aikana. Tästä huolimatta rakentamisen määrä on pudonnut viime vuosikymmenen alkuun verrattuna 9000:sta 4500:aan. Pääsyy putoamiseen on ollut vuosikymmenen loppupuoliskolla voimaan tullut kaavoituspakko rantarakentamisen ehtona.

Kaavoituksen edetessä on mahdollisuus aktiivisempaan markkinointiin, jotta kysyntä ja tarjonta kohtaavat. Tämä merkitsee lisää pysyvää ostovoimaa ja osaamisresursseja maaseudulle.

Kampanjaa tehdään aktiivisesti tunnetuksi

Mökkiläisiä aktivoidaan kampanjan tavoitteiden mukaiseen toimintaan kam-

panjalehden, mökkien rakentamis- ja korjausoppaan, yhteistyöyrittäjien markkinoinnin sekä kuntakohtaisten tilaisuuksien ja neuvonnan keinoin. Tätä tuetaan vahvoihin viestinnällisiin keinoihin valtakunnallisissa ja alueellisissa viestimissä. Maakunnallisesti järjestetään koulutusta ja tiedotusta kuntien yhteyshenkilöille.

Kampanjan rahoitus haetaan yrityksiltä, maaseutupolitiikan yhteistyöryhmältä/maa- ja metsätalousministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, ympäristöministeriöltä ja kunnilta. Kustannusarvio on 1.4 miljoonaa markkaa.

Yritysyhteistyökumppanuudesta on jo sovittu Fortumin, Uponorin ja Lähi-vakuutuksen kanssa.

Projektin ohjausryhmässä on edustus sisäasiainministeriön (saaristoasiain neuvottelukunta) lisäksi maaseutupolitiikan yhteistyöryhmästä, maa- ja metsätalousministeriöstä, ympäristöministeriöstä, Suomen ympäristökeskuksesta, Suomen Kuntaliitosta, Suomen Omakotiliitosta joka toimii suurten ja pienten maanomistajien, teollisuuden, kaupan sekä vapaa-ajan asukkaiden etujärjestönä. Mukana on edustajia myös kiinteistövälittäjistä, kunnista sekä maakuntien liitoista.

Jorma Leppänen

Talven lumia odotellessa toivotamme kaikille lukijoille lämmintä ja levollista joulumieltä sekä

Riemullista Joulua

ja

suotuisia tuulia Uudelle Vuodelle !

Toivoo

Alue-Integraattorin toimitus

SVENSK RESUMÉ

■ Utmaning: en differentierad regionalpolitik

Åtgärder syftande till regional utveckling vidtas idag på alla håll i landet, också utanför de traditionella utvecklingsområdena. Men olika regioner har olika förutsättningar, styrkor och svagheter. Enligt det regionalpolitiska målprogram som regeringen beslöt om i november inriktas därför de regionalpolitiska åtgärderna i framtiden allt mer på att förstärka utvecklingspotentialen i regionerna istället för att sköta deras problem. Ett av det nya målprogrammets viktigaste punkter är utvecklingen av ett nätverk av regionala centra. Därtill betonas också bl.a. utvecklingen av nytt kunnande och en verkingsfull regional innovationspolitik.

Veijo Kavonius

■ Kvalitetssamarbete inom Interreg II C-programmet Östersjön

Ur Interreg II C-programmet Östersjöns budget på ca 300 miljoner mark finansieras sammanlagt 45 olika projekt. I dessa deltar över 400 organisationer och tusentals enskilda aktörer från 11 länder. Programmetts mål är att fördjupa och utveckla samarbetet mellan länderna i Östersjöområdet. För att utbyta erfarenheter och maximera nyttan av samarbetet samman kallade programmets sekretariat hösten 2000 tre "Quality Forums" för projekten i programmet. Forumen visade sig vara framgångsrika med tanke på både de deltagande projekten och programmets förvaltning som helhet. De synpunkter som framkom torde kunna utnyttjas vid beredningen av Interreg III B-programmet.

Matti Lipsanen

■ Gemenskapsinitiativen nu under lagen om strukturfondernas förvaltning

Riksdagen godkände 7.12.2000 en ändring i lagen om strukturfondernas förvaltning, med innebörden att lagen hädanefter även tillämpas på gemenskapsinitiativen och ERUF:s innovativa åtgärder. Ändringen torde träda i kraft 1.1.2001. En ny konsoliderad lagtext finns på www.sm.intermin.fi.

En ändring i regionalutvecklingslagen, anknuten till den nya Interreg-förvaltningsmodellen, torde tas upp i riksdagen under våren. Målet är att få hela stödsystemet klart innan kommissionen ger programmets finansieringsbeslut grönt ljus nästa sommar.

Mårten Johansson

■ Beredningen av Interreg III A-programmen

Interreg III A-programmen Skärgården och Kvarken-Mittskandia, som lämnades

in i april, torde godkännas före jul. De var de första nya Interreg-programmen i Europa och kommissionen har därför gått igenom dem grundligt. De övriga III A-programmen lämnades in i månadsskiftet november-december, diskussionerna om dem inleddes tidigast i januari 2001 och godkännande från kommissionen kommer tidigast i maj. Beträffande förberedelserna för uppstartandet av de nya programmen har medlemmarna av de interregionala beslutsgrupperna för Skärgården och Kvarken-Mittskandia redan utnämnts och övervakningskommitténs medlemmar torde utnämnas inom kort. Kompletteringarna till dessa program är redan under beredning.

Harry Ekestam

■ Interreg III B-programmen Östersjön och Nordlig Periferi inlämnade till kommissionen

Finlands Interreg III B-program inlämnades till kommissionen i slutet av november. Beredningsgruppen (JPC) för Östersjön-programmet möttes 11-12.9.2000 och fattade då beslut om nästan alla punkter som ännu då var öppna. De sista öppna frågorna löstes av den s.k. fin-slipningsarbetsgruppen som samlades 12.10.2000. Programförslaget finns på www.spatial.baltic.net (What's new). Beredningsgruppen (PG) för Nordisk Periferi-programmet möttes 26.9.2000 och beslöt då om de stora dragen i programmets innehåll samt att programmets sekretariat förläggs till Köpenhamn. En "redigeringsgrupp" tillsattes för att finslipa programmet. Programförslaget finns på www.scotnordic.com/northernperiphery (Uutisia).

Harry Ekestam

■ Finlands URBAN II-förslag för 2000-2006 inlämnat

Regeringen beslöt 9.11.2000 om Finlands förslag till URBAN II-gemenskapsinitiativ. Förslaget, som berör Helsingfors och Vandas östliga förorter, har uppgjorts i samarbete mellan Helsingfors och Vanda städer, en beredningsgrupp tillsatt av inrikesministeriet samt Sosiaalikehitys Oy som ska förhandsutvärdera programmet. Programområdet valdes ut på basen av indikatorer såsom långtidsarbetslöshet, andelen invånare som lyfter utkomststöd samt olika till miljöns tillstånd relaterade variabler. EU:s stöd till Finlands URBAN-initiativ uppgår under perioden 2000-2006 till sammanlagt 5 MEUR av en total budget på 22,5 MEUR.

Mika Honkanen

■ Kunskapscentrens basfinansiering 2001

Den nationella basfinansieringen för programmet för kunskapscentra har under

innevarande programperiod (1999-2006) rör sig kring 30 mmk per år. Denna nivå kommer enligt regeringens budgetförslag att hållas även år 2001. Basfinansieringen är avsedd för att koordinera centrens olika kunskapsområden, bereda projekt samt startfinansiera pilotprojekt. Själva projekten i programmen för kunskapscentra finansieras däremot via regionerna, olika statliga instanser och EU:s vanliga finansieringskanaler. Under innevarande år uppgår programmets sammanlagda projektvolym till ca 1,5 miljarder mk.

Mika Pikkarainen

■ Nytt från unionen

EU befinner sig i en fas av kraftig förändring. Nya strukturer uppkommer och integrationen inom unionen blir både bredare och djupare. Toppmötet i Nice banade väg för nya central- och öst-europeiska medlemsländer, en utvidgning som kommer att förändra unionen i många hänseenden och innebär en lång och arbetsdryg process. Vad unionens framtida regionalpolitik beträffar förs diskussionen på basen av bl.a. kohesionsrapporten. Spelreglerna är klara fram till år 2006, men vad händer efter det? På detta område finns mycket arbete att göra.

Paavo Pirttimäki

■ Övervakningskommittéerna för Östra och Norra Finlands mål 1-program samlades i Kajana

Övervakningskommittéerna för östra och norra Finlands mål 1-program möttes för andra gången i år 28-30.11 i Kajana. Den första dagen samlades kommittén för Norra Finland, den andra var gemensam för båda kommittéerna, och under dag tre samlades kommittén för Östra Finland. Under båda mötena granskade man hur programmets förverkligande kommit igång samt diskuterade riktlinjerna för förverkligandet under år 2001. Den mest intensiva diskussionerna i båda kommittéerna gällde programmets fördelning av tekniskt stöd mellan centralförvaltningen och regionerna.

Pirkko Silvola

■ Stadspolitik i EU: konferens och ministermöte i Lille

2-3.11.2000 ordnade Frankrike en konferens om europeiska stads- och regionalplaneringsärenden i Lille. Konferensen bar namnet "Europe, Spatial and Urban Development". I samband med konferensen höll ministrarna med ansvar för urbana ärenden ett informellt möte för att följa upp ministermötet om regionalplanerings- och urbana ärenden i Tammerfors för ett år sedan.

Heli Sajjets

■ CRPM:s forskningsinitiativ behandlades i Marseille

I samband med regionalplaneringskommitténs möte ordnade CRPM:s (Conférence des Régions Périphériques Maritimes d'Europe) styrningskommitté 6.10.2000 ett möte i Marseille för att behandla ett forskningsinitiativ av CRPM. Initiativet syftar till att skapa en polycentrisk, balanserad utvecklingsmodell för Europa, sett ur dess perifera maritima regioners synvinkel. Forskningsprojektet utförs av ett expertteam på 5 personer som väljs ut av styrningskommittén före 17.11. Vid urvalet beaktas bl.a. teamets regionala representativitet.

Ulla Blomberg

■ MEDA-ländernas och regionalplaneringskommitténs möte i Marseille 4-5.10.2000

4-5.10.2000 sammankallade Frankrike alla Medelhavsländer till Ateliers Méditerranéens Interrégionaux, ett möte om regionalplanering och -utveckling. Under mötet betonade de deltagande länderna upprepade gånger betydelsen av fred och stabil utveckling. Man tog också upp vikten av samarbete ifråga om bl.a. mänskliga rättigheter, sysselsättning, rätt till en egen kultur, förvaltningens utveckling och modernisering, decentralisering samt vattenbrist.

Ulla Blomberg

■ Årets tredje NÄRP-möte

Årets tredje NÄRP-möte, som hölls 28.9.2000, inleddes med ett gemensamt möte mellan NÄRP och Nordregio där konsulterna som utvärderat Nordregios samhälleliga relevans och vetenskapliga kompetens presenterade sina resultat. Slutsatserna var i det stora hela positiva. Under sitt eget möte beviljade NÄRP finansiering åt Nordregio för uppföljning av ESDP-processen samt för beskrivning av de baltiska länderna. Ministermötet och NÄRP-mötet som planerats för november avbokades p.g.a. att man inte fick ihop ett tillräckligt antal ministrar. Det blir därmed inget ministermöte år 2000. NÄRP håller däremot årets sista möte 6.12.2000.

Harry Ekestam

■ Finlands ordförandeskapsprogram

År 2001 är Finland ordförande för både det nordiska samarbetet och NÄRP. Årets första NÄRP-möte hålls i Helsingfors i mars. I Finlands ordförandeskapsprogram konstateras för regionalpolitikens del att Finland eftersträvar ett förverkligande av samarbetsprogrammet för åren 2001-2005 samt en fortsättning på de nya projekt som påbörjats under Danmarks ordförandeskap. Inom erfarenhetsutbytet avser Finland särskilt att uppmärksamma den programbaserade utvecklingspolitiken samt utvecklingen av regionala centra. Inom forsknings- och utredningsverk-

samheten betonar Finland inverkningarna av EU:s utvidgning på den nordiska regionalutvecklingen, kunskaps samhällens regionala dimensioner samt utvecklingen av regionala centra.

Harry Ekestam

■ Gemensam kommunikation kring EU:s regionprogram

I oktober ordnade inrikesministeriet en kommunikationsdag för de regionala EU-programmen. Evenemanget samlade ca 70 deltagare från bl.a. landskapens förbund, TE-centralerna samt olika ministerier och organisationer. Det var andra gången programmens kommunikationsnätverk samlades. Syftet var främst att utbyta erfarenheter och synpunkter kring programmens gemensamma kommunikationsplan, som deltagarna i det stora hela visade sig vara nöjda med. I övrigt präglades dagen av att man betonade betydelsen av samarbete och skolning för att ytterligare förbättra kommunikationen om programmen.

Marja Taskinen

■ Seminarium om regional innovationspolitik

26.9.2000 gick seminariet "Den regionala innovationspolitiken i Finland" av stapeln i Tammerfors. Experter inom området samlades, med direktör Patries Boekholt från brittisk-holländska Technopolis Ltd som huvudtalare, för att diskutera hur regioner effektivt kan främja innovationsverksamheten inom sitt näringsliv. För arrangemangen svarade centralen för arbetslivsforskning vid Tammerfors universitet.

Mika Kautonen

■ Experter på urbanstatistik möttes i Shenzhen

SCORUS, en på urban och regional statistik specialiserad underorganisation till Internationella statistikinstitutet, ordnade sin 22:a konferens 7-10.11.2000 i Shenzheng, Kina. Ett av syftena med konferensen var att presentera nya nationella och internationella projekt och forskningsresultat inom urbanstatistiken. Europeiska presentationer som väckte intresse handlade om jämförbarhetsfrågor inom urbanstatistik samt det europeiska statistik-samarbetet. Bl.a. Urban Audit-projektet, olika nordiska statistikprojekt och samarbetet med St. Petersburg presenterades. Även det finländska urbanindikatorarbetet togs upp.

Tarja Pyörä

■ Utvecklingsprogrammet för regionala centra öppnat för ansökningar

Ansökningar om deltagande i utvecklingsprogrammet för regionala centra, som genomförs

under åren 2001-2006, kan nu lämnas in. Ansökningar kan inlämnas av: kommunerna i ett regionalt centrum gemensamt, en enskild till ett regionalt centrum hörande kommun efter överenskommelse med centrets övriga kommuner, eller t.ex. en regional utvecklingsorganisation. Ansökningarna bör tillsändas inrikesministeriets avdelning för regional utveckling före 30.4.2001. Adressen är Kyrkogatan 12, PB 26, 00023 Statsrådet, och kuvertet bör märkas "Aluekeskusten kehittämisohjelma 2001-2006". Mer information finns på www.intermin.fi/alue/kan-sallinen/ako.html.

Mari Kortesoja

■ Bekantgöring av stads- och regionindikatorerna

Statistikcentralen har utvecklat ett internetbaserat verktyg för uppföljning av städers och urbana regioners utveckling. För att bekantgöra denna tjänst samt diskutera mer allmänt om behovet av statistik i urbanpolitiken ordnar Statistikcentralen två utbildningsdagar 19.1 och 29.1.2001. Tilläggsinformation fås av Reija Helenius på Statistikcentralen, Tarja Pyörä på IM, eller på webadressen <http://statfin2.stat.fi/statweb/>

Tarja Pyörä

■ Gemenskapsinitiativen nu under lagen om strukturfondernas förvaltning

Riksdagen godkände 7.12.2000 en ändring i lagen om strukturfondernas förvaltning, med innebörden att lagen hädanefter även tillämpas på gemenskapsinitiativen och ERUF:s innovativa åtgärder. Ändringen torde träda i kraft 1.1.2001. En ny konsoliderad lagtext finns på www.sm.intermin.fi.

En ändring i regionalutvecklingslagen, anknuten till den nya Interreg-förvaltningsmodellen, torde tas upp i riksdagen under våren. Målet är att få hela stödssystemet klart innan kommissionen ger programmets finansieringsbeslut grönt ljus nästa sommar.

Mårten Johansson

■ Fritidsbostadskampanj ska öka landsbygdens livskraft

Skärgårdsdelegationen ordnar år 2001 en landsomfattande kampanj för reparation och byggande av fritidsbostäder samt förbättring av deras avlopp och elsystem. I kampanjen deltar även kommunerna samt olika offentliga och privata intressegrupper. Kampanjens syfte är att stärka landsbygdens livskraft genom ett ökat utnyttjande av fritidsbostäder. Via media kommer kampanjen att riktas till alla användare av fritidsbostäder i alla kommuner.

Jorma Leppänen

Alue-Integraattorin internet-osoite: <http://www.intermin.fi/alue/alueintegraattori/index.html>

TOIMITUS

Julkaisija: Sisäasiainministeriön aluekehitysosasto • **Toimituskunta:** Tiedotustiimi • **Vastaava toimittaja:** Pia Viman, puh. (09) 160 2997, fax (09) 160 88957, e-mail: pia.viman@sm.intermin.fi • **Svensk resumé:** Wilhelm Barner-Rasmussen ja Nina Weckström • **Taitto:** Tuula Kostia ja Kerttu Keränen • **Tilaukset:** Raili Markoff, puh. (09) 160 4532, fax (09) 160 4655, Sisäasiainministeriö, PL 26, 00023 VALTIONEUVOSTO, julkaisu on maksuton • **Monistus:** Sisäasiainministeriön monistamo

ISSN 1237-2226